

Letnik LI, dan 7. nedelja. Naročnina: za 1 mesec L. 8.—, za 3 mesece L. 22.—, za 6 mesecev L. 40.—, za leto L. 75.—, v inozemstvo mesečno L. 650 vč.—. Posamezne številke: 30 stot.—. Oglasnina za 1 mm prostora v široki 1 koloni (72mm): za trgovske in obrtne oglase 75 stot., za smernice, zahvale, poslane, vabila L. 120, oglase denarnih zavodov L. 2.—. Mali oglasi: 30 stot. za besedo, najmanj L. 3.—.

EDINOST

Uredništvo in upravnništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopolni naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglaševalcem in denar pa upravnisti. Rokopisi se ne vračajo. Neprilagojena pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarne „Edinost“. Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Položaj v sežanskem okraju

Prip. ur. Priobčujemo ta dopis na uvodnem mestu, ker ima brez dvoma načelno važnost. Našim Sežancem priporočamo mirna in stvarna izvajanja našega dopisnika v resno razmišljanje.

Iz Sežane same kakor tudi sploh iz našega sežanskega okraja se v naši «Edinosti» redkokdaj kaj sliši. Vzroki so različni. Seveda bi bila naša dolžnost, da bi se večkrat oglašali ter sporočali javnosti, kar bi hoteli povedati, o čemer bi se imeli potožiti ali pa tudi pohvaliti. Mnogi se zavedamo te dolžnosti, ali kljub temu molčimo. Ves svet mora radi tega misliti, da se nam godi naravnost sijajno, da je v sežanskem okraju vse samo zlato, kar se svetli in ne sveti. In vendar ni temu tako. Mnogokaj se na zunaj sveti in blešči kakor sonce, a je kljub temu le ponarejena slaba ruda. Ako pri vsem tem vendar molčimo, je temu predvsem krivo veliko pohujšanje, do katerega je prišlo v naši dolini sežanski in ki je do korena demoraliziralo vse naše sicer trdno zavedno prebivalstvo.

Dvojno je bilo to narodno pohujšanje. Najprej moramo omeniti nesrečno strankarstvo, katero je naravnost porazno vplivalo na ves sežanski okraj. Divje struparske gonje proti tržaškim narodnim voditeljem so ustvarile najprej splošno dezorijentacijo. V hipu, ko so bile tudi pri nas posledice vojnih dogodkov še sveže, ko je bilo vse še pod neposrednim dojemom negotovosti, nestalosti iz katastrofalnih vojnih let, v hipu, ko je bil glavni znak vse naše duševnosti splošna nervoznost — ravno tedaj se je pojavila namesto prepotrebne obnovitve divja strankarska strast, ki je nastopala z brezobzirnimi razdiralnimi pohlepi in načrti. Namesto obnovitvenega složenega dela, ki je bilo tedaj bolj potrebno kot nikdar prej, ko se je nahajal ves naš narod še v nekaki omamici spričo še svežih velikih zgodovinskih dogodkov, pa je bil vrhunec našega političnega življenja na Tržaškem in Goriskem v strankarskih borih, katerim smo morali prisostvovati. Z odobravanjem nas je ogromna večina sledila pisanju «Edinosti», ki je odločno in vztrajno odbojila napade ter rotila vse, naj ohranijo slovo in mir v interesu skupnih koristi našega ljudstva. Kljub temu pa divja strankarska gonja ni mogla ostati brez vpliva — rodila je dezorijentacijo in demoralizacijo v najširših vrstah. Več nam je to škodovalo nego ves boljšeživez, komunizem in razne druge propagande, ki so se skušale istočasno uveljavljati med našim tukajšnjim prebivalstvom.

Drugi udrec je izšel iz naših narodnih vrst samih. Dasi je morda nastal v veliki meri pod vplivom gori opisane strankarske in osebne politične gonje, je vendar po svoji obliki tak, da predstavlja neoprostljivo dejanje, katero bo tvorilo žalostno stran naše nove zgodovine. Mislim pri tem na one nekdanje naše veljake, najboljše možne, ki smo jih bili vajeni videti vedno v prvih narodnih vrstah, a so v zadnjih letih popolnoma obrnili hrbet svojemu narodu. Poudaril sem že, da je mnoge med njimi dovedla do tega koraka ravno osebno napadanje od strani gotovih listov, toda to dejstvo bi moglo biti kvečjemu olajševalna okoliščina, nikdar pa razlog za njihovo oprostitev. In to predvsem radi tega, ker so že po svojem socialnem položaju med ljudstvom, dalje po svojem nekdanjem položaju v naših narodnih organizacijah in sploh po svojem velikem osebnem vplivu zavzemali že kot taki med našim narodom vodilno mesto. Ljudstvo jim je zaupalo in verovalo in uravnjavalo po njih obnašanje tudi svoje obnašanje, ne da bi dalje razmišljalo.

Vendar pa ima tudi naše dobro in disciplinirano ljudstvo svoj zdravi instinkt, s katerim razlikuje dobro od slabega, pravico od krivice. Ta instinkt mu sedaj pravi, da so ga ti veljaki zapustili, da so se izločili iz njegovih vrst, da so ga enostavno zavrgli. Z velikim zanimanjem smo brali pred kratkim v «Edinosti» izjavljanja, ki so se nanašala na naš položaj in naše politično obnašanje in popolnoma odobravamo pravilo: korektni državljani in zvesti svojemu narodu in rojstvu. To pravilo se nam zdi tako lepo in pripravno kakor tisto evangelijsko: Dajte cesarju, kar cesarjevega, in Bogu, kar je božjega. Tudi narod je ustvaril Bog in zato lahko dodamo brez vsake pregrehe: Dajte tudi narodu, kar je narodovega!

Ta poslednja zapoved velja predvsem za vsakega človeka napram njegovemu lastnemu narodu. Le kdor daje svojemu narodu, kar mu gre, more dajati tudi cesarju, kar mu gre. Samo kdor si pravično odmerja obojne dolžnosti, more imeti mirno vest, da je storil v vsakem oziru svojo dolžnost. In

samo človek mirne vesti more koristiti človeški družbi.

Ni mogoča mirna vest, če se drugače postopa, če se n. pr. hoče dokazovati svoj patriotizem s tem, da se začne zanikati in zamaševati vse kar je našega slova, če se kdo obnaša, kakor da bi bil naravnost smrtni greh biti Slovan in slovanskega rojstva. Kar trese se ti tak možakar spregovoriti slovensko besedo, če ni prav absolutno gotov, da ga nikdo ne more slišati. Krona vsemu pa je splošno in brezpogojno odobravanje vsega, vsakega ukrepa, pa naj bo širokim množicam še tako neprijeten.

Ko so ti veljaki izstopili iz naše narodne organizacije, to seveda ni moglo ostati brez vpliva na vse ostalo prebivalstvo in na vse naše življenje, ki je pod temi vplivi popolnoma zaspalo v vsakem oziru. In sedaj bo čitateljem «Edinosti» jasno, zakaj se nihče iz našega okraja ne oglašuje z dopisi in poročili, kakor to delajo z uspehom skoro vsi ostali kraji naše dežele. Živimo torej vsaj na zunaj v popolni apatiji v narodnem oziru. Vsako delo počiva, društva spijo, stara prav tako kot mlada, a dosledni naš molk v časopisih mora seveda delati vtis, da smo z vsem tem popolnoma zadovoljni — s to idilo molka in brezdelja.

Toda temu vendar ni tako. Tudi mi v Sežani in v okraju se zavedamo, da to ni prav. Na deželi se sicer ne pečemo s politikom, toda naš zdravi razum nam pravi, da nam molk in brezdelje ne delata časti. Treba bo pokusiti vse, da se tudi Sežana zopet ovesti, da se ne bo moglo reči, da je v narodnem oziru mrtva.

Sežanski.

Uprašanje svobodne trgovine

Žitni pridelek in potrebe konsumentov v Italiji

RIM, 14. Listi se obširno bavijo z gospodarsko bitko, ki jo je pričela vlada na vseh koncih in krajih v svrhu uravnoteženja trgovinske bilance. Pred kratkim smo poročali, da je vlada izdala odlok, ki določa, da se mora boljša vrsta moke mešati s 15 odstotki slabše moke. Na ta način hoče vlada vsaj deloma znižati uvoz žita iz inozemstva, za katero izda Italija vsako leto ogromne denarne vsote. Žitno vprašanje je v Italiji eno izmed najvažnejših vprašanj, kajti število prebivalstva raste leto za letom in s tem tudi uporaba. Italija je štela leta 1914 komaj 35 milijonov prebivalcev; a danes jih ima že 42 milijonov. Poleg tega pa se mora uvaževati tudi dejstvo, da porabijo Italijani razmeroma več žita kakor vsak drugi narod.

Da se odpomore temu težkemu položaju, so se vladni krogi odločili za žitno bitko, ki pa ne more kar čez noč obrniti zaželjenih uspehov. Letošnji žitni pridelek bo znašal okoli 50 milijonov kvintalov, tako da bi morala Italija v svrhu kritja potreb prebivalstva še uvoziti 25 milijonov kvintalov žita.

Radi mešanja boljše moke s slabšo pa se nadeja vlada, da bo treba Italiji uvoziti le 15 milijonov kvintalov žita iz inozemstva.

Z ozirom na vladno odredbo, ki prepoveduje zasebnikom odpiranje novih trgovin piše on. Rossini v listu «Lavoro d'Italia» tole: Ni to prvikrat, da se skuša ovirati naraščanje števila trgovskih obratov. V preteklosti se ni posrečilo kljub zakonskim odredbam omejiti niti število beznic. Fašistovska vlada pa mora sedaj resno nastopiti. Trgovina je postala poklic, ki dobro in mnogo nese, a ne zahteva mnogo naporov. Nešteto ljudi se je pričelo baviti s tem delom. Italijansko ljudstvo naj zna, da ravno radi velikega števila trgovcev in prekupevalcev v državi ogromno naraščajo cene nekaterim izdelkom. Visoke cene opravljujejo nekateri mali trgovci s tem, da se izgovarjajo, da morajo plačevati velike pristojbine državi in velike najemnine lastnikom prostorov, v katerih se nahajajo trgovine. Vsi ti izgovori bi bili uvaževanja vredni le v primeru, ako bi število trgovcev v resnici odgovarjalo danim razmeram. A temu ni tako. V zadnjem času se je število trgovin in prekupevalcev tako pomnožilo, da je s tem v veliki meri ogrožen del narodnega gospodarstva.

Ti nedostaki se morajo odpraviti z vso energijo. Kako? Ali bo res prišel konec sveta, če se zatvorijo one trgovine, ki so povsem nepotrebne? Fašizem mora započeti gospodarsko bitko, dobojevati dosledno do konca. Fašistovska zveza trgovcev ima proučiti vprašanje tržnih cen na podlagi novih kriterijev, tako da si bo konsument lahko nabavil vsako stvar po potrebi za ono ceno, ki odgovarja sedanjim gospodarskim prilikam v Italiji.

Vprašanje deveturnega delavnika

«Giornale d'Italia» pravi, da delovni urnik do sedaj ni bil še nikjer izpremenjen. Delovni urnik se bo zvišal na devet ur le od slučaja do slučaja, kakor bodo zahtevale proizvodne prilike v

posameznih obratih. Seveda se bo izvršilo zvišanje delovnega urnika na devet ur na podlagi dogovora med konfederacijo industrijskih delodajalcev in konfederacijo delojemalcev, kateri bosta izdala tozadevne odredbe.

Povratak Nj. Vel. kralja iz Poodžija
PISA, 14. Nj. Vel. kralj je danes ob 11. dopoldne prispel iz Merana ter je nadaljeval pot v San Rossore.

Otvoritev osrednjega statističnega zavoda

RIM, 14. Danes ob 11 dopoldne je bil v prisotnosti on. Mussolinija svečano odprt osrednji zavod za statistiko. Govorila sta minister on. Belluzzo in predsednik zavoda prof. Gini. V svojem govoru sta zarišala smernice, po katerih bo statistični zavod uravnaval svoje delovanje.

Nevihite pri Rimu

RIM, 14. Radi neprestanega deževanja v zadnjih dneh je reka Aniene visoko narasla ter povzročila v Tivoliju in okolici ogromno škodo. V Tivoliju je voda odnesla električne napeljave, ki jih je ravnokar postavila neka rimska družba. V Fiuggiju so bila poplavljeni številni poslopja. Telefonske in brzojavne zveze je nevihta pretrgala. Železniško progo med Rimom in Fiuggijem je na nekaterih mestih zasul zemeljski plaz. Poljski pridečki so bili uničeni.

Novi italijanski poslanik na Dunaju
DUNAJ, 14. Za italijanskega poslanika na Dunaju je imenovan cavaliere G. Auriti.

Stanje poplavl v Jugoslaviji

Delo rdečega križa za poplavljenca
Strašna nevihta v južni Srbiji — Človeško žrtve

BEograd, 14. (Izv.) Razum se skupščinskih odborov ni bilo danes tekom dopoldne nikakih političnih dogodkov. Anketni odbor za proučevanje korupcije je ugotovil, da so bile nekatere dobave v čehoslovških tovarnah v Adamovu dvakrat preplačane na škodo države. Finančni odbor se tekom poletja ne bo več sestal, ker odpotujejo strokovni delegati v Pariz, kjer se prične pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe s Francijo.

Zunanji minister dr. Momčilo Ninčić se je z jutranjim vlakom povrnil v Beograd.

Poročila o poplavih so še vedno neugodna. Vendar pa prevladuje optimizem, da se nadaljnje katastrofe preprečijo. Poljedelsko ministrstvo je izdalo komunikacije o stanju setve v državi. Po tem poročilu je bilo stanje zimске in pomladanske setve pred poplavi srednje dobro. Radi preobilnega dežja so poljska dela v zastanku. Koruza kaže precej dobro. Potrebni bi bili topli dnevi. V vinogradih je položaj zadovoljiv.

Rdeči križ je danes posloval nepretrgoma. Ukretil je vse potrebno, da se čimprej prične v državi nabiranje denarnih prispevkov za nesrečne poplavljenke. Društvo si obeta velik uspeh. Nadeja se tudi, da bodo inozemska humanitarna društva priskočila na pomoč jugoslovanskim poplavljencom.

BEograd, 14. (Izv.) Danes zvečer je divjala strašna nevihta v Metohiji. Posebno med Pečjo in Djakovico je povzročila veliko škodo. Neurje je baje zahtevalo tudi nekaj človeških žrtev.

Iz Sombora poročajo, da se je stanje poslabšalo, ker je nov dež onemogočil nadaljnje utrjevanje nasipov.

Boji ob dobruški meji

BUKAREŠT, 14. Bolgarski komitaši vpadajo ob dobruški meji na rumunsko ozemlje. Pri vasi Saulucechii so ubili poveljnika obmejne postojanke. Rumunski vojski so ujeli komitaško četo. Ko so jo hoteli odvesti, jih je napadla druga komitaška skupina, pri čemer je bilo več mrtvih na obeh straneh. Iz dosedanjih preiskav bi bilo ugotovljeno, da niso rumunski finančni stražniki napadli bolgarsko postojanko št. 15, temveč da je bilo narobe.

Nova špijonažna afera na Francoskem

PARIZ, 14. Listi poročajo, da se bavi pravica zdaj s težko vohunsko zadevo. Bivši francoski častnik David, ki se je med vojno dobro obnašal, je po vojni izvršil več goljufij in je zbežal na Nemško. Tam ga je njegova ljubica, neka bolničarka pregovorila, naj preda nemškemu oblastvom neke vojaške dokumente, ker potem bi ga Nemčija ne izročila Francoski. David se je poslužil za špijonažno opravilo neke deklice, ki so jo sedaj prišli. Nemčija doslej še ni hotela izročiti Davida.

Caillaux zopet na delu

PARIZ, 14. Včeraj zvečer je konferiral Caillaux z ravnateljem Francoske banke in z ravnatelji drugih denarnih zavodov o finančnem položaju.

Komunisti so vendarle izžvižgali maroškega sultana

PARIZ, 14. Pri včerajšnjem sprejemu maroškega sultana v mestni palači, so med povabljeni pomešani komunisti, med njimi poslanci in občinski svetniki, demonstrirali z žvižganjem in petjem «Internacionale», vojaška godba in ostalo občinstvo pa jih je preglasilo. Po sultanovem odhodu so se demonstracije ponovile in je nastal celo pretep. Mestna straža je nasprotnike ločila.

Primo de Rivera ne da nič na demonstracije

PARIZ, 14. Primo de Rivera je izjavil zastopnikom tiska, da je posredoval pri francoskih oblastih, naj bodo popustljive do španskih državljancev, ki so jih aretirali po demonstracijah ob njegovem prihodu v Pariz. Rekel je, da on osebno ne pripisuje tem izgredom nobene važnosti, ker jih je izzvala nevednost njihovih povzročiteljev o delu, ki ga izvršuje španska vlada ob soglasju vsega ljudstva.

Svečana revija v Parizu in novi izgredi

PARIZ, 14. Danes se je vršila tu pred grobom neznanega vojaka velika revija, ki so ji prisostvovali zastopniki najvišjih civilnih in vojaških oblasti, maroški sultan s spremstvom, general Primo de Rivera in ogromna množica. Defilirali so oddelki vseh vrst orožja, maroške čete, republikanska garda itd. Ko se je sprevod gibal po ulicah Elizejskih polj, so med množico pomešani komunisti uprizorili demonstracije s piščalkami in kričanjem. Prišlo je do hudih pretepov in do številnih aretacij. Med aretiranci je bilo mnogo inostrancev in komunističnih veljakov, tako občinski svetnik Joly, ki je pa bil kmalu izpuščen. Množica je sklamirala zlasti generala Gouranda; dala je spoznati, da bi ga rada videla povzganega kot maršala.

Nemci želijo zmanjšanje zasedbenih čet v Porenju

PARIZ, 14. Nemški poslanik je bil včeraj pri Briandu in izrazil željo, da bi se zmanjšal stalež zasedbenih čet v Porenju. Govorila sta tudi o razorožitvi Nemčije, kakor jo zahteva veleposlaniška konferenca.

Letalska nesreča

PARIZ, 14. Letalo, ki je vršilo pod vodstvom pilota Delmottija propagandni polet iz Le Bourgeta v srednjo in vzhodno Evropo, se je pri Furthu na Bavarskem ušlo. Dva mehanika sta mrtva, pilot in ostali potniki so težko ranjeni.

Churchill o francosko-angleških dolgovih

LONDON, 14. Finančni minister Churchill je izjavil, da se razgovor s Caillauxom ni nanašal samo na ureditev vojnih dolgov, temveč na ureditev vseh medsebojnih terjatev. Odplačevanje se bo pričelo z letno vsoto 4 milijonov funtov in se bo stopnjevalo na 6, 8, 10 milijonov, tako da bo znašala odplačilna vsota leta 1930. 12 in pol milijona funtov. Od leta 1930. do 1936. bo odplačevala Francija letno 12 in pol milijona, tekom zadnjih 31 let pa 14 milijonov funtov. Pogodba ne vsebuje nikakih varnostnih klavzul za slučaj, da Nemčija ne bo redno plačevala svojih reparacijskih obveznosti.

Kitajska bojevitost

PEKING, 14. Manjši boji se vršijo med zveznimi in nacionalnimi četami pred vsemi utrdbami razen v pokrajini Sansi. Zvezne čete so napredovale proti Nankeuju, dočim se je zvezna brigada od utrdbe Hua Li Si umaknila in so jo morali zavoljo premajhne bojevitosti zamenjati z drugo.

Usoda turških zarotnikov

ANGORA, 14. Petnajst obtožencev radi zarote na Kemala, med njimi 6 poslancev, je obsojenih na smrt in bo do najbrže obsojeni; drugi so bili takoj izpuščeni. Razprava proti Ravfu Rahmiju se bo nadaljevala v Angori.

Maroški vstasi potisnjeni v visoko gorovje

RABAT, 14. Francozi so napredovali v ozemlju Visokega Tafegirta in v taščkem lesu. Vstasi so se po trdovratnem boju umaknili v visoko gorovje.

Poslanske plače v Egiptu

KAIRO, 14. Ministrski svet je odobril poslanske prejemke, ki znašajo letno 600 egiptanskih lir za vsakega poslanca.

Mesto v plamenih

VARŠAVA, 14. Mestce Suchowo je zgorelo. Nad 1000 poslopj je uničenih, nekaj gasilcev je ranjenih. Drugih človeških žrtev doslej niso ugotovili.

Dunajsko pismo

Socijalni demokratje varuhi republike. Kupčija s sadjem. Pozor!

Dunaj, 12. julija.
Tudi «Edinost» je že marsikdaj omenjala skrb, ki so jih imale Mala antanta in Italija zastran obstoja avstrijske republike, češ: nevarnost je, da se vrnejo Habsburžani, zato je treba pozornosti in pravočasno preprečiti vsak — puč monarhistov.

V nekaterih dopisih (ne v «Edinosti») sem že večkrat omenil, naj si nihče radi tega ne beli glave, ker je v Avstriji sami imenitno poskrbljeno, da habsburška in sploh monarhična drevesa nikdar več ne zrastejo v nebesa. To skrb, t. j. obrambo republike je prevzela socijalna demokracija, ki more biti vsemu svetu porok za obstoj republike, seveda ne ravno v obliki sedanje samostalne Zvezne republike Avstrije, ker ta močna stranka je očitno za federativno priključitev Nemčiji. Druge stranke, ki danes vladajo, so tajno istotako za priključitev, samo da jim splošni položaj v Evropi in sanacijski program v okrilju Družbe narodov še ne dopuščata javnega nastopa za priključitev.

Včeraj zaključene prireditve socijalnodemokratskih telovadnih in sportnih prireditev so najsijajnejše dokazale vsemu svetu, da je vsako monarhično stremljenje samo pljunec v morje proti silni njihovi organizaciji, ki more v kali zatreti vsak poizkus.

Socijalisti so porabili splošni 8 dnevni dopust delavstva za demonstracijo svoje silne moči, ki jo imajo, akcijo — hočejo. Dokazali so, da je res, kar trdijo, t. j. da trdno stojé na stališču popolne demokracije in parlamentarizma, da se v državi boré edino s parlamentarnimi sredstvi, dasi bi mogli po vzgledu fašistov kadarkoli spoditi neljubo jim vlado in prevzeti krmlilo države, kar bi pa prav gotovo storili takrat, ako bi bila v nevarnosti — republika.

Namenoma in jasno so hoteli podati svetu tak dokaz svoje moči, svoje silne organizacije in discipline s prireditvami preteklega tedna, posebno včeraj z revizijo svojih čet, ki so skoro štiri ure (samo 14 minut manj) korakale od Schottentora po veličastnem Ringu do Rotunde in Praturu.

Ni moj namen, da bi opazoval njihove prireditve pod nedolžnim naslovom: **Erstes österreichisches Arbeiter-Turn- und Sportfest zu Wien 4. bis 11. Juli 1926.** Le nekaj opazki!

Dunajski «Wiener Arbeiter Turnvereine» so imeli pred vojno skupno le 1500 članov. Po vojni so se vsa društva združila in imajo 14.015 članov, ki imajo 106 telovadnic. V l. 1925. je telovadilo v 17.669 večerih 198.454 telovadcev, 175.274 telovadk in 377.481 naraščaja. Povprečni obisk večerov je 43. Poleg običajne telovadbe pa goje tudi vse možne sporte, za kar imajo posebne klube. Celo šahovski klub imajo.

To dunajsko delavsko telovadno društvo je torej priredilo te prve telovadne in sportne slavnosti ter povabilo vse svoje in sorodne organizacije iz vse Avstrije. Došli so tudi v večjem številu gostje iz Nemčije, Čehoslovaške (ločeno Nemci in Čehi), pa tudi iz Poljske, Letske in celo iz Jugoslavije (deputacija 15 članov).

Javni telovadni nastopi, igre in razne tekme so se vršili na znanem dirkališču poleg vzhodnega dela Rotunde. Tu je prostora za 20.000 telovadcev in več stotisoč gledalcev. Zgrešil bi, kdor bi primerjal notranjo vrednost njihovih telovadnih nastopov s Sokoli. To smo opazili tudi že ob nastopu telovadcev in telovadk češke socijalne demokracije; njihove proste vaje (same teže kombinacije so tolmačile godbo!) so bile neprimerno boljše od nemških. Tudi proste vaje čeških Nemcev so bile mnogo boljše. Ni dvoma, da bodo avstrijski Nemci napredovali, ali eno je dosegeno: vse te njihove telovadne organizacije so že danes le ogromen, sistematski vzgojevan reservoir za vojaški organizovano republikansko obrambo: «Der Republikanische Schutzbund Österreichs».

Bivši prvi vojni minister Avstrije, soc. demokrat Julius Deutsch, je napisal v slavnostni knjižici članek o tej republikanski obrani. Vredno je, da posnamem par misli:

Socijalni demokratje v prvi vladi so takoj spoznali, da utegnejo razne nevarnosti ogroziti mlado republiko. Zato so mislili tudi na obrambo republike in ustanovljena je bila Volkswehr, danes Bundesheer (zvezna vojska). Ali poleg te demokratske vojske so socijalisti postavili še **Ordnervwehr**. Znani Kapp-Putsch l. 1920. v Nemčiji, potem homatije na Ogrskem, boj za Burgenland l. 1921., spletke in name-ravani puči monarhistov, avanture Karlove na Ogrskem itd. so socijaliste prisilili na — samopomoč in ustanovili so svojo republikansko obrambo (Republik. Schutzbund), ki je popolnoma vojaški organizovana. Na drugem kongresu l. 1925. (4. in 5. aprila)

Naročalite in širite „EDINOST“

svojo organizacijo izpopolnili, a v no-
vembu že so stopili v ožjo dotiko z
«Reichsbanner Schwarzrotgold». Gi-
banje za priključitev ima v tej orga-
nizaciji mogočno zaslonbo.

Ta Schutzbund je danes sestavni del
socialne demokracije; naslonjen je na
svoj naravni rezervar: na telovadna
in sportna društva in mladinske orga-
nizacije. A včeraj so vsemu svetu javno
pokazali svojo moč, svojo vojaško di-
sciplino — in neprikrito so svetu na-
povedali: **eto, toliko in toliko nas je,**
tako in tako se pripravljamo na obra-
no republiko, kadarkoli bo naše vodstvo
hotelo, bomo stotisoči neustrašnih
borcev na svojem mestu.

Slavnostni spreved so gledal pred
parlamentom od 9.15 točno do 13. Naj-
prej par tisoč kolesarjev v raznih
dresah, potem se je pomikal gozdič
čez 400 rdečih zastav vseh društev, fan-
fare s častno kompanijo republikanske
obrane, potem čete takozvane Wehr-
turner (brambni telovadci), nato ino-
zemski in potem avstrijski telovadci:
ženske, moški, naraščaj. Dve uri četa
za četo v 12. ali 16. stopu. Za njimi za-
stopnik Reichsbanner Schwarzrotgold
iz vseh mest Nemčije. Zastav vsaj par
sto, pisane noše. Nato delegacije ino-
zemskih delavskih organizacij. Med
temi je bilo nad 1200 Čehov; ženske v
krasnih narodnih nošah, moški v so-
kolskem kroju (razlika le-ta: čepica
orlovska, mesto peresa čop iz konj-
skega repa).

Na to pa republikanska obramba:
najprej železničarji v lični uniformi.
Dolgo ni bilo konca teh bataljonov, ki
so izborni defilirali pred voditelji soc.
demokracije (z županom na čelu). A
železničarjev je bila le ena tretjina,
kajti dve tretjini sta redno opravljali
službo. Za njimi so v 16-stopu z vo-
jaško točnostjo bataljoni delavske vo-
jske. Najstrožji general bi mogel pohva-
liti ta defil.

Točno ob 1. pop. je spreved pri pa-
rlamentu končal. Ob obeh straneh do
Rotunde stotisoči gledalcev. Razume
se, da je ob Sokolskem sprevedu v
Pragi vse drugačen vihar oduševljenja,
kajti tam je med gledalci in Sokoli vse
intimnejša duševna vez. Tu je veliko
radovednosti in občudovanja vred, ali
navdušenja ni pravega. Toda legije ko-
rakajo samozvestno po glavni veliki
ulici Dunaja, češ: le glejte nas, obču-
dujte nas ali ne, toda vedite, da gorje
vsakomur, ki bi hotel zganiti temelje
naše republike! Na migljaj nas bo v
eni uri dvestotisoč na Ringu in v vseh
vladnih palačah! Brozaj, telefon, ra-
dio, postaja, železnice poslušajo le, ako
mi hočemo. V vseh mestih smo enako
organizovani, a neorganizovanega kme-
ta se ne bojimo! Pustimo načelom de-
mokracije poln razmah in naravni
razvoj, kajti naša ura — pride.

Tako naj sosedje države presoajo
položaj v Avstriji!

Italija ima zadnja leta glavni delež
uvoza sadja in solivja v Avstrijo: Po-
maranče, limone, zgodnji krompir,
črešnje, marelice, hruške, breskve, ja-
bolka, razno zelenjavo, solivje itd.

Iz Italije je težko urediti ta izvoz po-
željah in potrebah Dunajčanov, zato
so čisto izgube ogromne. Neki dan sem
sam videl na tovornem kolodvoru
Matzleinsdorf, da je došlo čez noč iz
Italije in sosedne Jugoslavije — 72 va-
gonov sadja (breskve, jabolka, hruške).
Toliko daru božjega tudi Dunaj ne
zmore. Treba je vedeti, da Avstrija tu-
di prideluje sadja, a blizu so še Ogr-
ska in Češka, ki tudi uvažata. Ogrska
n. pr. zadnje dni pošilja do 30 vagonov
marelic.

«Wiener Obst- und Gemüse A. G.»
ki je pod nadzorstvom mesta (ker ima
60 odstotkov delnic), je izdala te dni
navodila za bodočo trgovino s sadjem
iz sosednjih dežel. Iz te okrožnice sem
dobil potrdilo svoje izkušnje, da se
namreč dela malo kupčij za — goto-
vino. Neredno dohajanje blaga namreč
ne dopušča nikake realne kalkulacije,
cene se silno menjajo. Ako pride pre-
več blaga, cene padejo. Zato omenjena
družba priporoča organizacijo izvoza,
nekako centralizacijo. N. pr. v Italiji
naj bodo nakupovalne zadrage, ki mo-
rejo zastopati cele dežele. One imajo v
sosednjih deželah svoje komisije, kar-
teri vsak dan obveščajo o položaju.
Na tak način ne pride na trg preveč
blaga, in kolikor ga prihaja, si ne dela
konkurence, kakor če uvažuje večje število
izvoznikov.

Madžari so že uredili izvoz na ta na-
čin. Ustanovili so izvozno zadrugo
«Alföld», ki ima dovoljne kredite od
države, da more blago kupovati v po-
ljubnih količinah, potem ga v svojih
skladiščih hraniti, sortirati in pošiljati
v komisijo imenovani dunajski družbi.
Tu mora na plačilo čakati po vsako-
kratnem obračunu. Da more vzdržati,
je dala država dovoljno kredita.

Tudi v Julijski Krajini imate izvoz-
nih zadrug, ki so potrebne reorganizacije.
Toda potrebno je, da zadrage in
posamezni trgovci računajo z novimi
razmerami, t. j. da na Dunaju ni več
trgovca, ki hoče pridelke kupovati za
gotovino. Na tuk. Nachmarkt tu
mrgoli ital. trgovcev ali njihovih za-
stopnikov, ki došlo blago vsako jutro
razdelijo med veletržce v — komisijo.
Seveda oni vsak dan prodajo komisijo-
narjev tudi nadzorujejo, event. sproti
sprejemajo na račun plačila in zvečer
ali drugi dan končno obračunavajo.

Brez stalnega zastopnika na tuk. trgu
pa ne pošiljajte blaga, sicer boste grdo
opeharjeni.

A. Gabršček.

Drobne vesti

— **Zračni promet nad Atlantskim ocea-**
nom. V ameriškem državnem oddelku za
avijatiko, se proučuje načrt inženirja Arm-
stronga, ki si je namislil redno zračno
zvezo med Ameriko in Evropo na ta način,
da bi se v Atlantskem oceanu zgradili
umetni otoki, ki bi služili kot oporišča po-
tiškim zrakoplovom. Otoki bi imeli 100
oralov površine in bi v polni meri zastodo-
vali svojemu namenu. Na teh otokih bi
bili zgrajeni tudi razkošni hoteli, ki bi

nudili potnikom obilo ugodja, svetilniki pa
bi olajševali zrakoplovom polet preko
oceana.

— **Novo aretacije v Španiji.** Položaj je
še nadalje nad vse napet. V Madridu je
bilo izvršenih znova 170 aretacij. Vojški
zaporji so prenapolnjeni. Primo de Rivera
se poslužuje pri aretacijah samo policije,
kar smatrajo za dokaz, da se ne more več
popolnoma zanašati na vojsko. Ves odbor
madriškega društva «Atheneo», obstoječ
iz prvih španskih umetnikov, je bil areti-
ran, ker ni hotel priznati od vlade nasilno
imenovanega predsednika. Po aretaciji od-
bora je 300 intelektualcev izstopilo iz dru-
štva.

— **Brazilija** je likvidirala svojo delegaci-
jo pri Zvezi narodov.

DNEVNE VESTI

Zaplenjeni

Včerajšnja številka «Edinosti» je bila
zaplenjena. Agenti javne varnosti so
zasegli v tiskarni okoli 9.30 tam se na-
hajajoče izvođe. Mnogi izmed njih, ki
«Edinosti» niso našli po prodajalci, so
nas prihajali povpraševati, zakaj smo
bili zaplenjeni. Nismo jim mogli pove-
dati. Tudi danes nam ni še dana mož-
nost, da bi citateljem pojasnili to za-
plembo, ki je tudi nas naravnost pre-
senetila, ker je bila včerajšnja števil-
ka ena izmed njih, ki so posvečene
skoro izključno vprašanjem in poro-
čilom čisto tehnične narave.

Citatelji naj torej potrpijo glede po-
jasnila do jutrišnje številke.

Neprijetna nezgoda našega urednika

Včeraj zvečer je posetil osrednje
uredništvo «Edinosti» v Trstu načelnik
našega goriškega poduredništva g. Al-
bert Rejec. V uredništvu se je g. Rejec
zadržal do pozne ure v razgovoru z
glavnim urednikom. Ko je odšel, ga je
na ulici zalotila nevihta in moral se
je stisniti pod vrata neke hiše, da po-
čaka konec naliva. V tem pridejo mi-
mo organi varnostne službe, katerim
se je moral zdeti naš tovariš skrajno
sumljiv, zakaj prišli so ga ter odpelja-
li na glavno kvesturo. Tam so ga za-
držali celo noč in včeraj dopoldne, ko
je bil zasilan in potem izpuščen.
V političnem oddelku so zahtevali od
njega osebne podatke, opravilo in
slično. Po obnašanju policijskih slu-
žabnikov se je g. Rejec sklepal, da ga po-
znajo kot našega goriškega urednika.
Zato bi mu bili brez dvoma lahko pri-
hranili to sicer nedolžno, toda kljub
temu neprijetno zgodbo s tem, da bi
ga bili izpustili že v torek zvečer, čim
se je legitimiral kot član našega ured-
ništva.

Sicer pa ni ta nezgoda prav nič po-
trla našega tovariša, kateri si marveč
obeta od nje to važno korist, da mu
bodo v bodoče, ko zopet pride v Trst
po svojih stanovskih opravkih, prihra-
njena slična presenečenja združena z
zgubo dragocenega časa.

SMRTNA KOSA

S Kontovela nam pišejo:
V pondeljek popoldne nas je za vedno
zapustil 20-letni Prašelj Angel. Komaj
pred par meseci je šel k vojakom, kjer
si je nakopal zavratno bolezen, ki ga
je utrjala iz naših vrst.

Prijatelj, Tvoje mlado življenje je
strto, Tvoj duh pa bo živel med nami.
Kruta smrt Ti ni prizanesla, moral si
naz zapustiti — taka je človeška usoda.

Užaloščeni družini naše iskreno so-
žalje. — Prijatelji.

PROŠNJA DO USMILJENIH SRC.

Zupanstvo v Anabovem nam je poslalo
sledenč poziv:
Kruta usoda je hotela, da je Jožeta Ces-
nik, rojena Košir, dne 25. t. m. prišla ob
svoje imetje radi požara, ki ji je uničil ne
samo blago in stanovanje (barako), tem-
več tudi dvajsetmesečnega sinčka, ki je v
plamenih ognja našel žalostno smrt.

Ker je zgoraj imenovana preživljala z
malo trgovino sebe in družino, je danes
brez vsakega zaslužka in gmotnih sred-
stev.

Z ozirom na to, da se slika nesreča la-
hko dogodi vsakemu izmed nas, se podpis-
no županstvo, v imenu nesrečne družine
obrača do usmiljenih src in človekoljubnih
ljudi s prošnjo, da ji po možnosti pom-
gajo!

PREUREDBA STAREGA MESTA.

Denarni zavod «Banca Agricola Italia-
na» iz Turina je predložil upravi tržaške
občine načrt za preuredbo in prezidavo
starega mesta. Ker se nahaja mestni svet
v krizi, o kateri smo poročali pred nekol-
iko dnevi, se predlog ne bo jemal v pre-
tore, temveč se stvar prepusti bodoči ob-
činski upravi.

REŠITEV ŠKVAĐRISTOVSKEGA VPRA-
ŠANJA V TRSTU.

Kakor poročajo fašistovski listi, se je
vršil pretekli ponedeljek pod vodstvom po-
veljnika Pirelli-ja sestanek poglavarjev
nekdanjih fašistovskih škvader (squadre
d'azione), ki so bile ob ustanovitvi fašis-
tske milice razpuščene. Te škvadre so
stale izven milice in razmerje med škvad-
risti in miličniki, kakor znano, ni bilo
najboljše. Iz tega razmerja se je rodila
kriza, ki je več ali manj vplivala na raz-
mere v vsem tržaškem fašizmu. Škvadristi
so tvorili opozicijo, ki je dajala izraza svo-
jemu nezadovoljstvu ob raznih svečanih
prilikah, posebno ob praznikih. Na ome-
njenem zborovanju pa se je dosegel sporaz-
um glede vstopa škvadristov v milico.
Prihodnji ponedeljek se bo vršilo v dvorani
Dante zborovanje škvadristov, na katerem
se ima svečano potrditi pogodba o vstopu
škvadristov v milico.

KOLIKO VODE PORABI TRST?

Pred kratkim se je zgradil nov vodovod,
po katerem je napeljana voda iz virov v
Zavljah. Novi vodovod dovaja 7500 kubičnih
metrov vode na dan. Mnogi vodo, ki
jo dovajajo vsi vodovodi, znaša sedaj 32.500
kubičnih metrov ali 325.000 hektov.

ŠAROVSKI TURNIR V TRSTU.

Danes zvečer se vrši sestanek vseh onih
gg., ki niso še dokončali vseh svojih partij.
Začetek točno ob 20.30. Kdor ne pride, zgub-
i vse še nedoigrane partije na podlagi
člena 8 pravilnika.

POZDRAVI VOJAKOV

Slovenski fantje 6. kompanije 77. peš-
polka v Brescia kličejo sedmi letnik, naj
hitro pride, in pošilja «Edinosti», sta-
rišem, sorodnikom, prijateljem in znancom
najlepše pozdrave: Rutič Ivan, Kal; Ja-
godnik Anton, Koseze; Dekleva Jože, Ko-
šana; Lemut Pavel, Zapuže; Bensa Franc,
Vipolže; Vlado Valentič, Trnovo; Lasič
Karl, Standerž; Berce Angelj, Dornberg;
Husu Ivan, Prosek; Tuta Mihael, Tolmin;
Vrabc Rudolf, Pliskovica; Radoslav Jo-
sip, Unije; Tomažič Franc, Vrhpolje; So-
van Franc, Veršič; Reja Franc, Vipolže;
Logar Leopold, Podstenje; Zadel Anton,
Juršič; Zadel Alojz, Juršič; Prezelj Ivan,
Nemški Rut; Logar Andrej, Jasen; Fajt
Ivan, Renče; Gulič Anton, Stanjel; Fur-
lan Anton, Gorica; Lujin Ernest, Gabro-
vica; Mrak Franc, Čepovan; Brajdih Franc,
Veliko Polje.

Društvene vesti

— **Slov. ak. društvo «Balkan»** priredi
danes ob 20.30 «Cankarjev večer» v pro-
slavo velikega slovenskega genija.

Vabljen organizacije vjudno prosimo,
da se udeležijo večera; člani pa morajo
prisostvovati proslavi.
Starejšim in članom naznanjamo, da se
bo vršil redni društveni obč. zbor 25. t.
m. ob 9.30 v društvenih prostorih. — Od-
bor.

— **M. D. «Prosveta» - Trst.** Javljamo, da
se vrši jutri ob 20.30 plenarna seja v pro-
storih D. K. D. — Odbor.

— **M. D. «Prosveta» - Trst.** Vabljeni so
vsa mladinska in druga društva na na-
č. XI. redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo
18. t. m. v prostorih Stare Polije pri Sv.
Jakobu. — Odbor.

TELESNA VZGOJA

TEHNIČNO VODSTVO NOGOMETA

Uradno poročilo, seja 13. 7. 1926.
Prijateljska tekma Magdalena-Concordia: Na
podlagi poročila sodnika se zabrani igralcu Ma-
gdalene Vekjetu Valeriju nastopati šest mesecev
za S. U. pričenjati z nedeljo 18. t. m.

Opozarjamo M. D. Magdalena na obnašanje njene
članstva na igrišču. (Člen 23. pravil F. I. G. C.)
Prvenstvena Obzor-Adria: Tekma je razveljav-
ljena in se bo ponovila na igrišču Obzora 25. t. m.
ob 17.30.

Kazni: Tominc (Obzor) zabrana nastopa d v e
le ti za S. U. pričenjati z nedeljo 8. avgusta 1926
(ker je do 8. 8. t. l. že kaznovan).
Opominjamo članice, ki imajo v gosteh čete, da
je njihova dolžnost skrbeti za red na igrišču in
varnost sodnika. Ob ponovitvi nedeljskega slu-
čaja Obzor-Adria bo T. V. N. strogo izvajalo
člene 24. in 17. pravil F. I. G. C.

Forfait Adria II.: Adria je dala za preostale
tekme v II. diviziji forfait. Vsa društva, ki so se
imela srečati z Adrijo, zmagajo z 2:0. Igralci
Adrie II. so prosti.

Nedeljske tekme: Igrišče Adria ob 17.30: Pro-
sveta-Obzor, Igrišče Obzor ob 15: Magdalena-
Primorje, ob 17: Rocol-Prosek.

Uradno redovanje II. divizije:				
Tommasco	16	14	0	2 42 17 28
Magdalena	15	12	2	1 36 10 26
Jadran	15	9	4	36 23 20
Rocol	15	7	3	5 31 28 17
Primorje	15	7	1	6 34 33 15
Višava	15	5	1	9 19 27 11
Prosek	14	4	3	7 15 25 11
Adria	16	3	2	11 14 32 8
Zarja	16	0	0	16 7 39 0

T. V. N.

SAVEZ SODNIKOV

Uradno poročilo, seja 13. 7. 1926.
Sodniki za nedeljske tekme: Prosveta - Obzor
g. Sancin, Rocol-Prosek g. Bertonec, Magdalena-
Primorje g. Kras. — Urnik in igrišča glej U. P.
T. V. N.
Tečaj za nogometne sodnike: Prične jutri,
v petek 16. t. m. točno ob 20.30 in se bo vršil
vsak ponedeljek in petek, začetek točno ob 20.30,
v ulici Garibaldi 31. I. Prisotni morajo biti vedno
vsi vpisani. — S. S.

TEH. VODSTVO LAHKE ATLETIKE

Uradno poročilo, seja 13. 7. 1926.
REZULTATI LAHKOATLETICNEGA MEETINGA
na igrišču Adria 11. t. m.
Tek 80 m.: I. Predtek: 1) Živic (Sparta) 10",
2) Smerdel (Adria), 3) Novak (Zarja).
II. Predtek: 1) Strgar (Zarja) 10 1/2", 2) Prele
(Adria), 3) Macarol (Adria).
Finala: 1) Živic (Sparta) 10", 2) Smerdel (Adria),
3) Prele (Zarja).
Tek 200 m.: 1) Spanger (Sparta) 28 1/2", 2) Strgar
(Zarja).
Tek 400 m.: 1) Miloš (Zarja) 1' 4 1/2", 2) Hre-
šak (Zarja).
Tek 800 m.: 1) Miloš (Zarja) 2' 19 1/2", 2) Suban
(Sparta), 3) Skapin (Zarja).
Tek 1500 m.: 1) Jekuš (Sparta) 5' 25 1/2", 2) Turk
(Zarja), 3) Bucic (Zarja).
Tek 5000 m.: 1) Novak (Zarja) 19', 2) Grgič
(Adria), 3) Ravnik (Sparta).
Študentski tečaj: 1) Zarja 56" (Strgar, Turk, Prele,
Novak), 2) Sparta (Spanger, Martinuzzi, Bričič,
Živic).
Met krogle: 1) Zobec (Sparta) 8.68 m, 2) Živic
(Sparta) 8.64 m, 3) Turk (Zarja) 8.53 m.

Redovanje: 1) Zarja 38 točk, 2) Sparta 33
točk, 3) Adria 6 točk.

Dame:

Tek 80 m.: I. Predtek: 1) Zlobec L. (Adria) 11 1/2",
2) Žigon (Adria), 3) Kocjanec (Adria).
II. Predtek: 1) Uršič (Zarja) 11 1/2", 2) Bradac
(Adria), 3) Vrabec (Adria).
Finala: 1) Uršič (Zarja) 11 1/2", 2) Zlobec (Adria),
3) Bradac (Adria).
Redovanje: 1) Zarja 5 točk, 2) Adria 4
točke.

Distančni tek na 10 km

V nedeljo 25. t. m. se bo vršil na progi Prosek-
Opčine-Prosek tek na 10 km. Start ob 10. uri na
igrišču Primorja. Pravico do starta imajo vsi veri-
ficirani atleti S. U. Prijavnina 2 liri. Prvi trije dobe
svetlinje. Prijave je poslati na T. V. L. A. do
srede 21. t. m.

T. V. Hazene.

Nedeljska tekma Adria-Prosveta prene-
sena na 25. t. m.

Iz tržaškega življenja

Samomor z električnim tokom

Burnega življenja žalostni konec.

Skozi raztrgane oblake, iz katerih je vso
noč skoro neprestano deževalo, se je pri-
čela svitati jutranja zarja, ko je neki kmet
iz Ban pri Opčinah včeraj korakal vzdolž
proge openskega tramvaja proti mestu. Za-
globljen v svoje misli, je mož dospel do
majhne postaje v škorklji, ko je nenadoma
presenečen obstal: kraj lope, kjer čakajo
ljudje na tramvaj, je uzrl po delavsko oble-
čenega moža, ki je ležal na premočeni
zemlji in ni kazal nikakega znamenja živ-
ljenja na isti način, kakor nedavno
vil, da ima neznanec privezano okoli vr-
tu dolgo žico, ki je visela čez elektrovodno
tramvajsko žico; na drugem koncu žice je
bil priitren kamen. Prepričan, da se je
pripetilo nekaj nenavadnega, je mož naglo
pohitel v bližnjo električno centralo ter
obvestil o čudnem odkritju tamošnje
uslužbenke, ki so sporočili vest na orožni-
ško postajo v škorklji. Prišedši na lice me-
sta, so orožniki na prvi pogled spoznali, da
gre za samomor. Nesrečnik si je vzel živ-
ljenje na isti način, kakor sta nedavno
prestrelna svaka na Opčinah. Privezal si
je okoli vratu žico, ki je obtežil s kamnom
vrzel drugi konec čez elektrovodno tram-
vajsko žico ter tako napeljal nase električni
tok v napetosti 300 voltov, ki ga je na
mestu usmrtil. Tu moramo omeniti, da
kroži po elektrovodni žici openskega
tramvaja tok tudi ponoči, ker ga rabijo za
razsvetljavo na Opčinah.

Na podlagi osebnih listin, ki so jih na-
šli pri njem, je bil samomorilec spoznan
za 50-letnega težaka Dominika Maraston,
stanujočega v ulici Rigutti št. 8. Pozneje
so policijski organi, ki so zaslišali samo-
morilčeve sorodnike, bivačeve v našem me-
stu, dognali vzroke njegovega obupnega
koraka.

Maraston je bil rodom iz Vižinade v Istri.
Kot sin ubožnega kmeta se je zelo mlad
ženil s hčerko bogatega posestnika, ki je
po očetovi smrti postala dedinja vsega oče-

tovega posestva, vrednega kakih 100.000
lir. Skrajna je Maraston precej skrbno u-
pravljaj bogato kmetijo, toda kmalu je za-
hrepel po udobnejšem življenju. Zahre-
penel je po mestnem življenju, misleč, da
mu bo nudilo več razvedrila in zabave ne-
go kmetovanje. Posrečilo se mu je prego-
voriti ženo, da je privolila v prodajo pose-
stva, nakar sta se preselila v Pulo. Tam
sta zakonca, katerima se je medtem rodi-
lo 6 otrok, živela nekaj časa v sreči in za-
dovoljstvu. Toda Maraston, ki je hrepel
po večjem bogastvu, se je spustil v razne
špekulacije, ki so ga — deloma, ker je
imel smolo, zlasti pa, ker ni bil dovolj iz-
kušen v takih kupčijah — polagoma spravi-
le skoro na beraško palico. Da bi si opo-
mogel iz stisk, je pred tremi leti prodal
pod ceno svoje edino, že zelo zadolženo hišo,
ki jo je imel v Puli, ter se izselil v
Ameriko. A niti tam mu sreča ni bila mila.
Po dveh letih se je vrnil brez denarja in
bolan. Namesto, da bi se vrnil k ženi, ki
se je medtem preselila v naše mesto, se je
ustavil pri svojem sinu v Puli. Sin je ne-
kaj časa skrbel zanj, a ko je spoznal, da
oče ne mara za delo in da se ne briga za
družino, ga je opozoril, da je čas, da uredi
svoje življenske razmere. Tedaj se je Ma-
raston vrnil v Trst k svoji družini, ki je
životala v veliki bedi. Pa ni ostal dolgo
doma. Ko je našel delo v škedenjskih pla-
vih, je zapustil družino ter pričel živeti
polnoma sam zase. Ker ga je zapuščena
žena tožila in ga je sodišče prisililo, da jo
mora podpirati, je Maraston, da se odtegne
tej dolžnosti, opustil delo v plavjih. S tem
pa je ugonobil tudi sebe, ker je kmalu
ostal brez vsakih sredstev. Črna beda in
obup nad nesrečno usodo sta mu končne
navdahnili žalostni naplek, ki ga je izvr-
šil predpreteklo noč.

Včeraj popoldne ob 15. uri je bilo truplo
nesrečnika prepeljano v mestno bolniš-
nico.

Zidarjeva nezgoda

V pri delu v «sylosu» pri prosti lukl
V. E. III. se je včeraj popoldne pone-
srečil 43-letni zidar Alojzij Flora, sta-
nujoč v ulici Cisteriofo Belli št. 50. Ko je
belil zunanji zid poslopja, je radl
neoprezne kretnje izgubil ravnotežje
ter padel z odra, visokega kakih 5 me-
terov. Pri tem se je siromak hudo poobil
na raznih delih telesa ter zadobil tudi
notranje poškodbe. Bil je prepeljan v
mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli
v precej resnem stanju v kirurški
oddelek.

Tatvina kolesa

Trgovca Pavel Deforza, lastnik sklā-
dišča južnega sadja v ulici Genova, je
predvčeršnjim pustil svoje kolo,
vredno 1000 lir, za kratek čas brez
nadzorstva na ulici. Ko se je vrnil, ni
bilo o kolesu ne duha ne sluha več. —
Deforza je javil tatvino na bližnjem
policijskem komisariatu.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Nova ulica.

S posebnim odlokom furianskega pre-
fekta se je pooblastila goriška občina, da
kupi od gospe Helene Dominko roj. de Ba-
ronio nekaj sveta in sicer 550 m² po L. 120
m

Ijani so še mnogo na slabšem, zakaj glede njihove cerkve ni še nič slišati, na takega ne takega.

IZ KOBARIDA.

Vendar se nas je vreme enkrat usmili! V nedeljo, torej, je priredilo tukajšnje Pevsko in Tamburaško Društvo na Stresovom dvorišču še dolgo pričakovano veselico »Automobilista«. »Premiera« bi bila morala biti v soboto zvečer, toda vreme je prekrhalo račune. Tudi v nedeljo se je tu pa tam kak plašljivec praskal za glavo, zrot v temne, ciklonske oblake. Toda, kot že omenjeno, vreme se je »držalo dobro« ter je vsem ustreglo: nam, da smo imeli par uric zabave, in društvu, da ni bil njegov trud zaman.

Preidimo k izvajanju: Prva točka: Tamburaški zbor zasvira en komad. Ako pomislimo, da je bil tale ustanovljen v puštu in da so imeli tamburaši zelo malo skupnih vaj, lahko mirno rečemo, da je dobro sviral. Posebna zasluga pa gre zato g. vodji Antonu Zbišču. Nato je mešan zbor zapel »Vrtce«, ki je bil na splošno dobro izveden. Ženski zbor je popeljal in njemu na čelu stoji g. g. Vida Gruntarjeva. Ne tako moški zbor, ki je zadnje čase zgubil mnogo dobrih moči: nekateri so šli v vojake, drugi pa, s trehobom za kruhom. Sicer pa od gajajo sedaj mlade. Rekel sem torej, da je moški zbor pomajnkliji: Basov je dosti in ti niso slabi, toda tenoristov ni, na uho udarja le en glas, ki je sicer izborni (G. Gruntar), toda osamljen je in mu manjka vsaj eden še, če ne ravno enak, vsaj podoben. — Igra. — Tukaj tudi par besed. Moje mnenje in mnenje mnogih drugih je, da bi se prirejele tu v naših krajih, če ne ravno izključno veselice, vsaj ne tragedije. Kajti videli smo pri »Sinu«, da se je ljudstvo smejalo na ves glas pri najbolj tragičnem koraku: ko sin zblazni. Tudi ta igra je bila kakor žal druge tudi, malo studirana, kar se pa igralcem lahko oprusti, ker ti so malone vsi kmetje in so ravno v tem času najbolj zaposleni. Najboljša, kot pač vedno sta bila g. Viktor Ivančič in g. Marija Zbišč, v vlogah tasta, odnosno tate. Ta dva sta najboljši igralski moči, tako menim, na gornjem Soškem. Presenetljivo dejstvo, da g. Ivančič igra prav tako dobro tragika kot komika, zato se približuje pravemu igralcu. Enako g. g. Zbišč. Igrala sta svoji ulogi g. Fran Uršič in g. g. Vida Gruntarjeva: Kakšna požrta beseda, toda jezik na splošno opijen in dober, kratnja lastna in gotova, predpogoj za dobro izvajanje. Ako se g. Riharji, igralec Janko Uršič, oprusti predčasni vstop v drugem dejanju pri reprizi, lahko rečem, da je dober igralski talent. G. g. Draga Gruntarjeva gotova in dobra. Na mestu g. g. Korošca v vlogi služenje enako gospodična »Bratova« (prilike mi ni znan), v vlogi zaročenke; precej dobro ga. Stres in Okoren. Opaža se pri njih, da sta veliko napredovala, imata prisotnost duha in jezik jima je vedno boljši. Sploh so bili vsi kos svojim vlogam, posebno pa pri reprizi v ponedeljek, katera je bolje uspela kot premiera.

Opaža se pri Društvu duh dela in napredka, ki obdaja pevce in tamburaše od njihovega prvega trumfa (»Sin«) sem.

Nato še pesem, ki, pa, je bila bolj skupna in je bolj ugajala kot prva. Tamburaški zbor tudi »sudi« še eno in konec. Ljudstvo se razide zadovoljno in veselo in to bodi najboljše plačilo društvu za njegov ne mali trud.

Naj se Pevsko in tamburaško Društvo zaveda, da stoji na mestu nekdanje Čitalnice, katere ustanovitelj je naš veliki in nepozabni Simon Gregorčič. Herald.

PLANINA

Rop

V ponedeljek že pozno po noči se je vračal naš domačin Anton Stokelj domov iz trga, kjer se je mudil po svojih opravilih in kjer se je radi njih tudi precej zakasnil. Ko je prišel do križpotja, je stopil k njemu neznanec in mu zagrozil s smrtno, če mu takoj ne izroči, kar ima vrednosti pri sebi. Stokelj je moral, hočeš, nočeš, vzdigniti roki v zrak, medtem mu je pa ropar preiskoval žep. Dobil je srebrno uro z verižico, denarnico, v kateri sta bili samo dve liri in nekaj centesimov. Ker je videl po daljšem trudu ropar, da ni mogoče več dobiti pri Stokelju, ga je začel psovati in obdelovati in tako je spoznal - oropaneč v svojem roparju slaboglasnega Flegka Alberta, jugoslovenskega državljan, ki ga že jugoslovenske oblasti iščejo radi raznih hudodelstev. Ropar je izginil sicer v noč, a Stokelj je naznanil takoj oblastim, kaj se mu je bilo pripetilo na poti proti domu. Oblasti iščejo sedaj roparja.

CENA 5 LIR ZA 4 KNJIGE GORIŠKE MATICE JE PAČ TAKA, DA NE VELJA IZGOVOR O POMANKANJU DENARJAI ZATO SE NAROČI ČIMPREJ, ŠE TE DNI NA KNJIGE.

Pismo iz Zagreba

Zagreb, v mesecu juliju.

Vseklikrat, kadar se pripeljem v Zagreb, me še pri izstopanju iz vlake prevzame neko tesnobo čustvo. To datira iz predvojnih časov. Bil sem prvič v Zagrebu ravno za časa atentata na Ferdinanda v Sarajevu, pa se še spominjam takratnega preganjanja Jugoslovenov in nemirov v mestu. Od takrat mi je ostalo to tesnobo čustvo in kadarkoli pridem semkaj, zmeraj se ta občutek obnovi. Letos pa mi je to čustvo še potencialno vreme. Deležev, bliskanje, cel potoki po ulicah — vse to mi je prisililo, da moram sedeti v hotelu ali kavarni, in me spravilo ob dobro voljo. Zagreb je namreč najmodernejše in najbolj čisto jugoslovensko mesto, da je prvi užitek hoditi po ulicah in opazovati ta jugosl. Pariz. Vse ulice so ravne, asfaltirane, vse palače tako lične, vse trgovine luksuzno opremljene, da človek ne ve, kam bi prej pogledal in kje bi se več časa zaustavil. To mi je bilo torej letos odvzeto in pa divna zagrebska okolica. Nikamor ne bom mogel; dež, ki neprenehoma lije z neba, kakor da bi se tam gori pokvarile vse pipe, me je priklenil v zaprte prostore. Samo za dve uri je bil enkrat prenehal — to priložnost s prijateljem izrabila, da si ogledava zoološki vrt v Maksimiru — pa glej jo smolo! Ko sva se ravno imenitno zabavala z medvedji, se usuje taka ploha, da sva bila v trenutku premočena kot miš, še predno sva uspela zateči se do paviljona za muziko. In tam sva premočena čepela cele tri ure, dokler ni vsaj toliko jenjalo, da sva stekla do tramvaja.

Drugi dan, ko je nehalo deževati, jo mahneva v Tuškanec (park za zaljubljene), pa komaj sva prišla nekam do sredine, začne neumljeno deževati znova. Nekaj časa sva se tiščala pod ogromnim hrastom, dež je medtem hlinil o močnejše in močnejše, kakor da bi naj, nekdo iz škafov polival, potem sva pa stekla v Streljane. Tam je sedaj operetno gledališče in pa znameniti bar-kabare »Bonboniera«, pa sva si to reč od tej prilike ogledala. Posebno »Bonboniera« je kaj okusno, luksuzno in intimno urejena. Tako lepega zabavišča menda ni nikjer drugje v Jugoslaviji. Kdo bi pa z veseljem gledal vse to, če zunaj sv. Elija neprenehoma zaliva Hudomušni Zagrebčani pravijo, da so temu krivi jugoslovenski ognjegasci, ki imajo te dni tukaj svoj kongres, pa so naročili sv. Florijana, naj nepretrgoma gasi, da se ne bi za časa njihove odsotnosti pojavil kje ogenj. In zares! Ves čas kongresa ni bilo nikjer v Jugoslaviji zabeležiti požarov. Pač pa je vreme pokvarilo ognjegascem obhod po mestu (nekaj godb so reveži privlekli s seboj za to priložnost) in so se morali hoti ali nehoti vezbati v gašenju po gostlinah.

Vsed premočnega deževja so vse reke v državi narasle in pretijo žetvi velike nevarnosti. Sava, Drava, Donava, Neretva, Nišava in mnogo drugih. Iz vseh krajev prihajajo poročila o strašni povodnji, ki je uničila ogromne kompleksne posejane zemlje. Mnogo vasi je pod vodo in kmetje je voda odnesla živino, seno, razdrila gospodarska poslopja, celo človeških žrtev je bilo mnogo. Vlada je takoj poslala svoje pomoči, ponekod dela not in dan na tisoče človeških rok pod vodstvom izurjenih inženirjev nasipe, da se obvaruje, kar se še da. Nekaj starih in slabih nasipov je voda predrla in poplavila plodne ravnine več kilometrov daleč na okoli. Letošnje poletje je zelo slabo. Najstarejši ljudje ne pomnijo takega poletja. Kopalšnica in zdravilnica so prazna — kdo bi se kopal v tako mrzli in od večnega dežja umazani vodi? Vsi izleti v planine so odpadli, potovanja so neuprjetna in človek je takorekčt prisiljen sedeti v gostilni ter — že od same jeze — srkati kako slavonsko ali zagorsko graševino. In v Zagrebu je imenitno! Pri »Bednjancu« v Frankopanski ulici ali pri staroslavnem »Pajterju« v Ilici, ali pa pri Jovanoviću v Gunduličevi ulici najdeš tako kapljico in tako pristno tipično zagrebsko družbo, da rade volje in z veseljem posediš dve, tri urice. Poleg navdušenega radičevca sedi flegmatični davidovičev, zraven njega temperamentni pribičev, poleg njega kak star prota redkih besed in resnega obraza, s katerega mu je brati, da nadvse spoštuje Bajino (Pašičevo) modro politiko. Vse živahno govori, gestikulira — zraven seveda nihče ne pozablja na svoj kozarec — nad vsemi pa drži pomirjevalno roko Bacchus. Po dvanajsti se seveda vsak prepri konča in opaziti je močno delovanje narodnega spoznavanja. Vse se dvigne in roma v kavarne. Kavarne so skoraj vedno nabito polne (mislim pa da ne radi dežja), povsod koncerti, ponekod pa radio-koncerti vseh svetovnih postaj T. S. F. Torej pravo vsemestno življenje. Nočnih zabavišč je tudi vse polno. Med njimi so najeleгантnejša: Klub-bar, Apollo-bar, Bonboniera itd. Pravi pariški »moulin rouges«.

Prekrasno je gledališče na Wilsonovem trgu. Zunaj in znotraj — menda najlepše gledališče na Balkanu. Gledal sem dve predstavi: premijero Muradbegovičeva »Bijesnega pseta« in premijero Oskarja Straussa »Terezino«. »Bijesno pseto«, drama naše prvi, kakor jo imenuje avtor, je črnihi grehen in končno mozambične peteline, ki so se šopirili ob bregu jezera. Tako je po pridnosti teh pogumnih in razumnih mož vse lepo uspevalo. Seveda je tudi božja previdnost zanje delala, toda po znanem pregovoru so si najprej sami pomagali in pomoč z neba jim ni ostala.

Na večer gorkih poletnih dni so se naselenci po končanem delu vsedli na rob planote Lepega razgleda pod verando, ki je bila zaraščena z ovijalkami in ki jo je Nab lastnoročno sezidal. Tu so uživali hlad vetra, ki je pihal z morja. Tam so se razgovarjali, poučevali drug drugega, dajali nove načrte za bodočnost, a mornar je s svojim preprostim humorjem zabaval malo družbo, ki je živel v popolnem soglasju.

Govorili so tudi o domovini, o dragi, veliki Ameriki. Kako je bilo s secesijsko vojno? Ni bilo verjetno, da se trajal Richardmond je moral pasti generalu Grantu v roke in po zavzetju glavnega mesta zaveznikov je morala vojna končati. Gotovo je zmagaala dobra stvar, seveda! Kako bi se bil naselinkom prilgel zdaj kakšen časopis! Se enajst mesecev so bili popolno-

krasna, moderna stvar, ki tretira problem našega človeka, našo nemirno kri in vroč temperament. Uspela je popolnoma, za kar ima mnogo zaslug izvrstnega režisa Tita Strojca. Mladi hrvatski pisatelj si — lahko se reče — prebili fronto in uspeli vpeljati na zagrebski od modernu umetnost. In mnogo jih je, ki lahko beležijo lepe uspehe: Križica, Tito Strojci, Josip Kulundžić, Gustav Krklec, Muradbegović, Dimović, Mesarić, Begović itd. Slovenski igralci in pevci so tukaj na prvih mestih: prvakinja drame Vika Podgorska, naša očija rojakinja iz Jul. Krajine, Hinko Nučič, prvi tenor Marij Šimenc, gorški rojak tenor Jože Rijavec, tudi Gorčan, basist Josip Križaj in še mnogo drugih.

Zagreb napreduje na vseh koncih in krajih. Človek bi rekel, da hoče na vsak način premagati svojega tekmeča: Beograd. Po eleganci, čistosti in urejenosti ulic ga celo prekaša. Po svojih »gurmanih« (sladostedežih) sta si pa menda enaka. Tam kakor tukaj se v gostlinah in restavracijah izvrstno je, kar je prav gotovo zasluga ravno teh »gurmanov«. Na dvorišču vsake gostilne boš opazil ražen, na njem pa janca ali prašiča, ki se peče. Naš je, kakor sem ravnokar pogledal, že pečen. Zato naj mi dragi čitatelji oprusti, če ne morem nadaljevati s pismom, kajti navede prijatni vonj me tako neumljeno ščetaje v nosu in pa vesela literarno-teatralna družba mladih Hrvatov me poteguje za rokak, češ nehaj vendar enkrat tako da sem prisiljen odložiti pero za drugkrat.

Ne zamerite torej! Zapomnite si — ostal sem pri raznju. Živel ražen!

Rade Pregarc.

Razne zanimivosti

Vaja, vztrajnost, spretnost, samozvest

Neroden človek je velika reva na tem vsem; kamor pride, povsod je zasmehovan in tudi preziran. Tudi tisti, ki so mu najboljše, se ga stamujejo. On sluti in čuti to, je nesrečen, ko meni, da ga ni zdravila, ki bi ga moglo odpraviti. Resnica pa je, da se lahko izveža vsak, če le hoče in je kolikšnji vztrajen. Takega mnenja je vsaj znameniti angleški psiholog Arthur H. Sutherland, ki zanimivo razpravlja o tem predmetu:

«Kdor je neroden, si je sam kriv, lahko pa nadvlada to svojo napako. Kdor je spreten, postane, če hoče, lahko spretnjši.

Spretnost, s katero jemo, hodimo ali govorimo, ne da bi se je sploh zavedali, ni prišla v nas naravnim putem. Vsak najmanjši gib, ki ga napravimo, smo se morali počasi in temeljito učiti skozi tedne, mesece in leta.

Ta stvar mišične spretnosti, ki ji pravijo psihologi »koordinacija«, ima opraviti pri vsakem delu, ki ga izvršimo; pri vsaki kretnji, ki jo napravimo od jutra do večera.

Na tri različne načine vpliva mišična spretnost na naše celo življenje in na našo življensko srečo.

Prvič: Vsak posameznik tekmuje v življenju z drugimi, ki jih hoče nadkriliti. Vsak izmed nas je sojen od drugih, če je sposoben in zmogen tega ali onega, ali ni. In uspehe v življenju dosežejo samo tisti, ki so zmogni in sposobni. In vsaka malenkost nas ovira ali nam pomaga, ko se trudimo doseči smoter, ki smo si ga postavili pred oči.

Drugič: Ako hočemo imeti uspehe moramo imeti zaupanje vase. Navadno zmaga v življenju le tisti, ki je prepričan, da mora zmagati. Tudi če je manj zmogen in sposoben, je vselej pred človekom, ki dvomi nad seboj. Temelj takemu samozaupanju je za zavest, da se sme zanesi na svojo mišično spretnost.

Čut, da smo manjši od nekoga drugega, se pogosto pojavi iz tega ker ga ne moremo pri telesnih igrah in mišičnih tekmah nadkriliti. Posledica tega je, da postanemo bojazljivi in omahljivi tudi drugje. Koliko to dvoje ovira človeka v na predku, je jasno vsakemu.

Pri večini nas se je tak čut porodil že v otroških letih. Ako se nismo smeli iz kakega vzroka udeležiti iger, s katerimi so se igrali drugi, ali pa če se jim nismo mogli dobro naučiti, smo bili prezirani. In prav dobro smo se zavedali, da smo prezirani! Istotako smo se zavedali, če smo znali kaj boljše od drugih. Kdor je znal najbolj bti svinjko ali kozo; kdor je znal na največ načinov plavati in tisti tudi, ki se je najmanj bal čuvaja, ko so bile črnejše zrel, je kar sam posebi postal vodja ostalim.

Ta stvar se od otroških let naprej vedno ponavlja. Čim spretnjši je kdo, tem večje zaupanje tudi do sebe ali ga zbujata v drugih; čim neukretnejši pa je kdo, tem manj samozavesti ima in tem manjši je v očeh drugih. Kako more biti človek samozavesten, če pa si v umu vedno ponavlja besede: »Oh, neroden sem kot motvilo v žepu! Kaj si more gospodar misliti o meni!«

In prav tu pridemo do tretje točke: Nihče ne more misliti čisto in jasno, če je njegova zavest vedno vznemirjena radi nerodnosti rok, nog ali jezika.

Kadar se naš um poloti važnega dela,

ne sme biti oviran po malenkostih, ki bi se morale izvršiti nezavestno.

To velja vselej, kjer je naš smoter dvigniti se navzgor družabno, trgovsko ali finančno. Ne moremo si predstavljati človeka, ki bi znal prepričujoče in iz srca in z ognjem govoriti in bi istočasno čutil, da so mu roke v naporju, da ne ve kam z njimi. In vsa samozavest izgine, ko se mu jezik lomi, ko hoče izgovoriti težko besedo.

V enem ali drugem oziru je vsak človek neokreten, a za to imamo dve prav dobri tolažilci. Prvič je misel, da mišične spretnosti nismo našli v zibelki, ko smo se rodili, nego smo si jo morali pridobiti pozneje, in drugič, da je vsak izmed nas zelo znanemaril mišično vzgojo, kar se da primeroma z lahkoto popraviti in razviti z vežbanjem mišic do polne moči.

Poleg temeljnih gibajev za prehranitev je pri novorojenem detetu raba usih in oči prva stvar, ki si jo pridobi. Navzile temu potečejo dnevi in večih tudi tedni, preden moreta sluh in vid delovati skupno, to je, da se oči obrnejo v smer, od katere prihaja glas.

Pred leti se petnajstletnega dečka, ki je bil slep od rojstva, operirali na očeh in mu pridobili vid. Ko je prišel dan, da mu odstranijo obveze, je bilo več zdravnikov in drugih znansvenikov navzočih, da vidi, kako se bo obnašal, ko bo v prvič v življenju zagledal svetlobo.

V začetku ni imel deček nikakega pojma v razdalji, nikakega pojma o perspektivi. Stegnili je roko, da bi prijel stvar, ki je bila na drugem koncu sobe. Ko je šel po sobi je zadel v rob mize, ker ni mogel dometi, da je že prišel do nje. Prav v začetku je celo segel z roko navzdol po stvari, ki so bile zgoraj in v zrak je dvignil roko, ko se je hotel dotakniti reči, ki je ležala na tleh. Velika slika na oddaljeni steni sobe mu ni bila videti večja od knjige na bližnji mizi niti bolj daleč od slednje.

Iz tega vidimo, da smo se morali vse to naučiti, da nam ni bilo prirojen. Naučili smo se umerjati razdaljo in jo meriti, učena tega se pa ne spominjamo nič več. Na isti način smo se navadili spoznati smer, odkoder prihaja glas, kakor smo se leta pozneje naučili, da je dvakrat tri šest. Razlika je le v tem, da se učenja računstva spominjamo, prejšnjega pa ne več. Naš spomin se ni zadostno deloval tedaj, kajti bil je šele v prvih početkih razvoja.

Potem smo se naučili rabiti roke in noge. Opazujemo malo dete, ko si poskuša zatlačiti palec na nogi v mala usteca. Kje so usteca, to prav dobro ve, saj so vendar najvažnejša stvar zanj. Ne ve pa še, kje je noga niti kako jo doseči. Išče jo z rokami okoli in jo zgreši popolnoma; končno jo po srečnem naključju najde in takoj jo vleče v usta. Malo pozneje se dete navadi iskanja drugih stvari, kake igrače na primer, najraje pa seveda nožek ali škarje, ki si jih tudi takoj dne v usta. Ne poteče dolgo, ko že zna stresati ropotalko, da reglja ali ropče. Tako malo po malem se mora naučiti vsega in z velikim trudom, kajti ropotalka včasih ropoče, včasih pa povsem odpuve. Udarjati po bobnu je že velika umetnost, saj je umetnost celo udariti po tleh.

Potem pa hoja. Neumljeno težavno je to podjetje. Tisti, ki v prvič skoči s padobranom iz zrakoplova, ne občuti toliko razburiljivega veselja kot smo ga mi tedaj, ko smo prvič poskušali sami napraviti korak proti vaščim rokam mame. Le škoda, da smo na to že pozabili.

Zdaj prihaja govorjenje. To je šele slabo, to! Glas za glasom, besedico za besedico smo polagoma ponavljali in obvladali. To učenje vzame dolgo let. Mnogo je normalnih otrok, ki jecljajo še, ko so stari deset ali dvanajst let. Posebno take črke kot »r« so nam bile prav nerodne. Tako lepe črke kot je »l« nismo poznali. »Glem na vti«. Marsikdo se ne more odvaditi jecljanja vse življenje.

Tekanja smo se učili neke med hojo in govorjenjem. Ali ste kdaj opazovali dvoletnega otroka, ko je tekel? Vrže se naprej in ostaja v ravnozemju samo radi dolge vrste čudežev. Videti je, da se noga le vsled čudnega slučaja postavi na pravo mesto ob vsakem stopu. Kajpada, zgodi se tudi in prav pogosto, da je ni tam, kjer bi morala biti in tedaj je — treski! Mali junak leži na trebuhu, vse štiri od sebe in se dere na vse grlo.

Razvoj postane hitrejši, ko se začne otrok igrati z drugimi. Tedaj tudi spomin deluje zadovoljivo. Prav dobro se spominjamo, kako smo se učili drsanja, plavanja in malo pozneje balciranja na kolesu. Jabolko smo vrgli v zrak in ga vlovili s roko in za otroka ni majhna umetnost, to roka in oko morata delovati istočasno in hitro.

Vsega tega se nauči vsak izmed nas, svoje pa jih je med nami, ki bi izvežali svoje telesne moči do kraja. Tu pa tam naletimo na koga, ki nam pokaže, kako začeti kiti smo. Znamo kaj, na kar smo ponosni, pa pride drugi, ki zna bolje in mi ga občudujemo ter zaviramo. Pa bi tudi mi lahko znali bolje, če bi le hoteli. In prepozno ni nikoli. Klengel, ki se je smatral za največjega igralca na violončelu vseh časov, je bil star že 28 let, ko je prvič prijel v roke ta težavni instrument. Kajpada, bil je naravno nadarjen za

glasbo, a vse ostalo je storila temeljita in natančna vaja.

Marsikdo, ki je »nepopoljšljiv« jeclja in ki ne more čisto in gladko izgovoriti skoraj nobene besede, se lahko izveža in se reši hibe, ki ga onesrečuje in zapostavlja v življenju.

Tudi mišičje se da razviti v poznih letih. Naj služi za primer tak slučaj: Na kemu mehkužnemu, nad šestdeset let staru, temu je zdravnik povedal, da bo le malo časa več tlačil travo, če ne bo posvetil več pozornosti svojemu zdravlju. Možak je bil mešan in ne da bi se odpovedal svojemu poslu, je imel dovolj duševne moči, da se je najprej držal strogo predpisane diete in se povrh posvetil še telovadbi, s katero se ni bavil nikoli prej. Čudež se je kmalu pokazal. Začel je z najpreprostejšimi vajami, pa je kmalu znal napraviti na drogu veletič, skočiti od tal in se obrniti v zraku ter pasti na noge in hoditi po rokah, kakor da je star petnajst let. Telo se mu je okrepilo in kljubovalo vsaki bolezni.

Tako, če bomo vežbali svoje mišice v vseh oblikah, bomo svoje naloge v življenju znali vršiti popolneje in z lahkoto bomo dosegli smotre, ki smo si jih postavili pred oči.

— Kaj zmore star avstrijski general, kadar je jezen. O nekem starem avstrijskem generalu, ki so ga povojne razmere gospodarsko uničile, poročajo, da se je vračal te dni domov na Čehoslovako. V žepih je imel 42 jalc, ki jih je menil prenesti čez mejo, toda carinski organi so zahtevali, naj plača določeno pristojbino. On, razdražen, jo krene zopet za nekaj korakov čez mejo, se vsede na kamen in, ne udaj se, popije vseh 42 jalc. Potem je vstal in je odpravil z veteranskim korakom in ponosno dvignjeno glavo mimo presenečenih carinarjev po svoji poti.

— Med Poljsko in Rusijo so razmere v zadnjih dneh nekoliko napete in je zato Čicherin odpovedal nameravani poset v Varšavi. Povod za to napetost pa je v zvezi s procesom proti številnim komunistom, ki se vrsti sedaj v Lodzu. Kot ena glavnih prič je nastopil tudi policijski agent Witkowski, še pred nedavnim sam komunist, ki je svojo stranko izdal. Zato ga je izvrševalni odbor poljske komunistične stranke obsodil na smrt in mu to obsodo tudi sporočil. Witkowski jim je hotel pobegniti v inozemstvo. Baš pa, ko je hotel stopiti na postajo, je oddal nanj 17-letni komunist Pačenko tri strele iz revolverja, ki so ga usmrtili. Pačenko je bil atetiran in je mirno priznal, zakaj je Witkovskega umoril in kdo ga je k temu pripravil.

— Volikanska eksplozija v Dovru, o kateri smo poročali, je napravila še večjo škodo, nego so jo začetkom cenili. V dolarji znaša najmanj 100 milijonov, a je boveč, ker požar še divja in je tudi vojaški arsenal v bližnjem Piccadillyju v večni nevarnosti. Dosele je bilo 24 mest in vasi popolnoma ali deloma porušeni, 5000 ton smodnika in 100.000 topovskih krogel se je užgalo, na stotine ljudi je brez strehe. Koliko je mrtvih in ranjenih, bo znala povedati preiskovalna komisija, ki se je podala na kraj katastrofe. Na čuden način sta se rešila dva avtomobilista, ki sta prestopila sva smodnišnice baš v trenutku, ko se je dogodila prva eksplozija. Bila sta vržena v zrak in sta se ranjena plazila iz peklenkega ozemlja, nad njima pa je neprenehoma treskalo na tisoče granat.

Nove vesti javljajo, da je trideseterica pogumnih vojakov rešila arsenal v Piccadillyju s tem, da je šla gasiti eno izmed 200 zgradb doverske smodnišnice, ki je arsenalu najbližja in je že začela goreti.

— Bolgarska socialistična stranka stoji pred razcepom. Glavni odbor je izključil polagoma že najvažnejše voditelje, kakor Kazanova, Asenzakova, Vidrova, Dimitrova in Zenkova.

— Ameriški kredit evropskim državam. Prvih pet mesecev letošnjega leta so ameriške banke dale evropskim državam in raznim društvom v Evropi posojil v znesku 439 milijonov dol. Največ je dobila Nemčija, kateri so ameriške banke posodile 150 milijonov dolarjev.

— Kuga v Indiji. »Petit Journal« javlja, da se je pojavila v Indiji, na Filipinih, v Indokini in Siamu kuga. V Indiji je že 64.253 slučajev obolenosti in 43.556 ljudem je grozna morilka zadnji čas vzela življenje. To ozemlje ima silno nezdavno podnebje in skoro robenih sanitetnih naprav. Zlasti nekateri deli Indije so pravcata gnezdišča kužnih bolezni, ki tam nikdar ne prenehajo.

— Veliko pozornost je zbudil nenaden odhod poveljnika čehoslovaškega glavnega stana gen. Gajde na dopust, s katerega se menda več ne vrne v aktivno službo. Nekateri ugibajo, da ga je vlada odpustila, ker je prijatelj čehoslovaškega fašizma, drugi govore o špijonstvu in prid Rusije. Baje se vrši preiskava tudi proti nekaterim drugim višjim častnikom.

PODLISTEK

JULES VERNE:

Skrivnostni otok

Zemlja na planoti je bila izredno rodovita in je obetala bogato žetev.

Tudi različnih pljajč je bilo dovolj. Kdor ni hlepel prav po vinu, ni imel baš vzroka se pritoževati. Omenili smo že osvego čaj in pijačo iz korenin zrnajevca. Poleg tega pa je Cir Smith pripravil tudi resnično pivo. Iz mladih pogankov »abies nigra«, ki jih je skuhal in spravil v kipeenje, je napravil zdravo pijačo, ki jo Amerikanci imenujejo »spring-beer«, t. j. mladico pivo.

Proti koncu poletja so imeli v kurjem dvoru lep par droplec, spadajočih v podvrsto »hubarov«, ki se odlikujejo po nekakšnem pernatem plašču, dalje ducat žličnatih rac, ki imajo ob obeh straneh zgornje čeljusti po en vrečast privezec, in končno veliko število krasnih petelinov s

črnihi grebeni in končno mozambične peteline, ki so se šopirili ob bregu jezera.

Tako je po pridnosti teh pogumnih in razumnih mož vse lepo uspevalo. Seveda je tudi božja previdnost zanje delala, toda po znanem pregovoru so si najprej sami pomagali in pomoč z neba jim ni ostala.

Na večer gorkih poletnih dni so se naselenci po končanem delu vsedli na rob planote Lepega razgleda pod verando, ki je bila zaraščena z ovijalkami in ki jo je Nab lastnoročno sezidal. Tu so uživali hlad vetra, ki je pihal z morja.

Tam so se razgovarjali, poučevali drug drugega, dajali nove načrte za bodočnost, a mornar je s svojim preprostim humorjem zabaval malo družbo, ki je živel v popolnem soglasju.

Govorili so tudi o domovini, o dragi, veliki Ameriki. Kako je bilo s secesijsko vojno? Ni bilo verjetno, da se trajal Richardmond je moral pasti generalu Grantu v roke in po zavzetju glavnega mesta zaveznikov je morala vojna končati. Gotovo je zmagaala dobra stvar, seveda! Kako bi se bil naselinkom prilgel zdaj kakšen časopis! Se enajst mesecev so bili popolno-

ma odrezani od človeške družbe in blizaj se je dan 24. marca, t. j. dan obietnosti, ko je zrakoplov padel na neznan otok. Takrat so bili samo brodolomniki, ki niso vedeli, če jim bo uspelo kljubovati naravi! Zdaj pa so se čutili po zaslugi bogatega izkustva svojih voditeljev kot prvi naselniki. Bili so preskrbljeni z orožjem, instrumenti, orodjem, podvrgli so si živali, rastline in rude otoka, t. j. vse tri panoge narave!

O tem so se mnogokrat razgovarjali in delali nove načrte za prihodnost. Cir Smith, ki je večidel močkal, je rajši poslušal prijatelja, kakor da bi sam govoril. Včasih se je kakš Habertovi sodbi ali Pencroffovi burkasti domisli smehljaj. Vedno pa je razmišljal o nerazložljivih dogodkih, ki so se tu pripetili, o uganki, ki je ni mogel razrešiti.

DEVETO POGLAVJE

V prvi polovici marca se je vreme izpremenilo. Že v začetku meseca je začel padati močan dež, a vročina je trajala dalje. Čutili so, da je bilo ozračje nasičeno z elektriko in da je bilo pričakovati nastop več ali manj daljše dobe slabega vremena.

In resnično, 2. marca je strašno grmelo. Veter je pihal iz vzhoda, a toča je tolkla kakor kartice naravnost v pročelje granitne hiše. Vrata in okna so morali hermetično zapreti, sicer bi bilo poplavalu prostore.

Ko je Pencroff videl padati ledena zrna, izmed katerih so bila nekatera velika kakor golobja jajca, ga je skrbelo, da ne bi toča uničila žitnega polja.

Takoj je stekel k polju, na katerem je klasje že dvigalo svoje glave. Z velikim kosom tkanine se mu je posrečilo zavarovati žetev. Toča ga je sicer kamenjala, toda nič

Nekaj podatkov o kraljestvu Siam.
To kraljestvo je še edina neodvisna država v Indiji, meri 513.000 km² in šteje skoraj 10 milijonov prebivalcev. Glavno mesto ima 750.000 prebivalcev in 390 svetišč, ki zavzemajo več kot petino mestne površine. Z vso pravico se imenuje prestolnica siamska tudi mesto svetišč. Sedanji vladar kralj Somdech Fra Paramindara Maha Pradjhipok Fra Pok Klao Hao In Hua je sedmi iz dinastije Iakri in je bil rojen 8. novembra 1893. kot sin kralja Rama V. Šolal se je na Angleskem. Leta 1918. se je poročil s kraljico Somdech Fra Nang-Hao Rambai Barni Fra Borom Rajini. Vladar je zelo štedljiv in skromen, kar se pa ne more trdit o njegovem imenu.

Kazen, ki si jo bo grešnik dobro zapomnil. Neki časniški poročevalec se je v Pueblu (Colorado) prehitro vozil z avtomobilom, pa je moral pred sodnika. In ta ga ni obsodil na ječo ali denarno globo, temveč mu je naložil, da mora do drugega dne spisati članek o nevarnostih prehitre vožnje. Ko ga je obsojenec drugi dan prinesel, sodišče s članom ni bilo zadovoljno in je poročevalca ponovno obsodilo, da se mora vrniti s članom, v katerem se prometni prestopki primerjajo z zločini, na pr. z vlomom, cestnim ropom, tihotapljenjem alkohola itd.

Kako je hotela pariška policija komunistom preprečiti zvižganje? Poročajo, da je pred prihodom generala Primo de Rivera pokupila po pariških trgovinah vse piščalke oziroma, ko jih vseh pokupiti ni mogla, trgovinam začasno prepovedala njih prodajo. Kakor je razvidno iz verjetnih in današnjih telegramov, ta ukrep ni nič pomagal. Komunisti so vendarle piščalke dobili. Seveda so dobili s piščalkami pri demonstracijah tudi marsikakšno bunko, kar je iz današnjih telegramov istotako razvidno.

Književnost in umetnost

H. Rider Haggard, Jutrana zvezda.
Iz angleščine prevlel P. M. Cernogoj. Ljudska knjižnica 21. zvezek. Ljubljana 1925. Cena broš. L. 16.— vezano 22 lir.

Rider Haggard je vsemu kulturnemu svetu prav dobro znan, in če ima v lep in umetniški dober glas in čisto mesto. Najbolj znano pisateljevo delo je »Dekle z biseri«. »Jutrana zvezda« je napeto pisan roman iz egiptovske zgodovine, ki ga bere bralec od prve do zadnje strani z enakim zanimanjem, ki nikjer ne popusti. Usoda glavnega junaka Ramesa, ki je tip viteškega junaka-vojaka in prelpe Tue je opisana v markantnih potezih in realistično zgodovinsko-verno. Asti je žena velikega koncepta in ne male energije, opisana z vsemi simpatičnimi svojstvi. Na stare intrigante nas spominja zlobni in zahrbtni Abi, ki iz častilakomnosti in vladohlepnosti visoko zraste zato, da je njegov padec tem občutnejši. Snov celega romana je povzeta natančno po zgodovinskih virih, kot je pisal svoje dni Ebers.

Ves roman pa je prepleten s staro egiptovsko mitologijo. Božanstveni ka. dvojnik, osebnost in osebi, igra veliko vlogo, ki zapleta in razpleta dejanje. Tudi simpatična postava berača v puščavi čene dejanje od zapletka do razvoljenosti energično in verjetno do konca. Posamezni prizori kot »Božja sodba«, »Solčna ladja«, »Carobna podoba« so pisani z občudovanja vredno fantazijo in vendar nazorno, prepričevalno in zadnje pike. Realistična, življensko resnična poglavja kot »Tua v Memfidi«, »Ramesov boj s princem iz Keša«, ali pa uvodni prizor »Abijeve zarote« so podana s toliko življenjsko silo, da prizori poživijo pred tabo v živih barvah. Zvezdoslovje igra nemalo vlogo in je verno posneta slika iz življenja starih Egiptčanov.

Prevod je lep, jezik gladek, snov in njena obdelava vsesokoli zanimiva, zato bo našla »Jutrana zvezda« pot v vsako knjižnico, ker ni le vzgojna ljudska povest, ampak tudi literarno pomembno delo velikega angleškega pisatelja. Knjiga se dobi v knjigarni I. Stoka, Trst, Via Milano 37.

Gospodarstvo.

Potek krompirjevega trga v Nemčiji.

Bremen: Krompir je imel pretekli eden ceno od 20-21 Mk ter je padel na koncu na 18 Mk. Začel je prihajati na trg že nemški in holandski krompir tako da se lahko smatra, da je kupčija z italijanskim krompirjem že zaključena.

Berlin: Na trg je prišlo v preteklem tednu okoli 282 vagonov napoleonskega krompirja. Cena od 16 do 17 Mk, rumenemu krompirju od 20 do 22 Mk.

Monakovo: Preveč blaga na trgu, zato slabe cene.

Srednja vrednost nemške marke v primeru z lito: Mk 6.90.

TRŽAŠKA KMET. DRUŽBA V TRSTU
ima v zalogi:

Semena za jesensko setev.
Detelje in trave.

Modro galico, žveplo, »Azol« sredstvo za pobijanje groznega molja in vseh onih rastlinskih škodljivcev, ki žrejo listje in sad; zeljeno ali železno galico in razna druga sredstva proti rastlinskim škodljivcem.

Kose znamke »Merkur« od 70 cm, »Himalaja« od 60 in 65 cm in raznih drugih znamk različnih velikosti.

Kmetijsko ročno orodje: grablje, senene vile, kosje, oselnike, šape, motike, gnojne vile, cepilne nože itd.

Kmetijske stroje vseh vrst iz iz najbolj-ših tu in inozemskih tovarn, lahko naročimo po želji v najkrajšem času po najzmernejših pogojih.

UMETNA GNOJILA.

Tržaška kmetijska družba v Trstu, vabi svoje člane in zadrage, katerim je razpo-

slala okrožnice za prijavo oziroma naročbo umetnih gnojil, da prijavi nemudoma količino, ki jo mislijo naročiti. Rok za naročbo Tomaževca žilare je že potekel in imamo na razpolago še en vagon.

Rok za naročbo kalijevih soli pa poteče 20. t. m.

Za ostale vrste umetnih gnojil superfosfata, amonijevga sulfata itd. nismo še prijeli ponudb in nam še niso znane cene. Vabimo posebno naše zadrage, da prijavi, svojo potrebo tudi na teh gnojilih, v svrhu našega ravnanja ob naročilih. Čimveč prijav bomo pravočasno dobili, tem nižje bodo cene.

Prijave sprejema Tržaška kmetijska družba v Trstu, ulica Torrebianca 19, Tel. 44-39.

Borzna poročila.

Trst, 14. julija.

Amsterdam 11.80, Belgija 64, Francija 75, London 141.25, New York 29.05, Španija 460, Svica 563, Atene 34, Berlin 692, Bukarešt 13.50, Praga 87, Ogrska 0.0400, Dunaj 410, Zagreb 51.25.

Uradna cena zlata (13. VII.) 571.47.
Vojnoškodninske obveznice 67.30.

DAROVI

V nedeljo je na občnem zboru v Vrhovljah nabrala blaginjičarka L. 30.— za »Sol. društvo«.

Cenjeni nabiralki kot darovalcem srčna hvala!

Društva, posnemajtel Spominjajte se tega prekoristnega društva pri vseh Vaših prireditvah, izletih, občinih zborih i. t. d. Družina Schmidt, globoko ganjena po izkazanem sočutju o priliki izgube nepozabljive Milice je darovala 75.— L. svetoviranski podruž. Sol. društva 75.— Dijaški Matici in 50.— L. svetoviranskemu M. D. — skupno 200.— L.

Da počaste spomin drage Milice Schmidt so darovale svetoviranski podruž. Sol. društva gdč. Anica in Srečka Rošer 20.— L. gdč. Jožica Dougan 10.— L.

Isti podružnici je darovala gdč. Dougan 15.— L. v počestitev spomina blagopokojne Antonije Horvat učit. soproge umrle nedavno v Ljubljani.

Srčna hvala vsem darovalcem. Navedene zneske hrani sv. ivan, podruž. poverjenik.

V počastitev spomina blagopokojne Milice Schmidt-ove darujeta družini Marč. Ramič L. 20.— Sol. društvu. Srčna hvala!

Na mesto cvetja na grob pokojnega Ivana Dovgan-a daruje g. Jakob Perhauc L. 50.— »Sol. društvu. Srčna hvala!

»Dijaški kuhinji« v Gorici daruje g. Just Ušaj 10 kg fižola. — Najpristnejša zahvala!

Ker sta se Ivanka in Zorka radi nepričakovane obiske odpovedali Gorici, je družba zbrala 8 lir za lonjersko podružnico »Šolskega društva«. Isti podružnici darujejo nekatere deklice, ker so pele »po naše« 2 liri. — Srčna hvala!

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Torre bianca 21, pouk in prevodi v vseh jezikih. (1067)

GOSTILNA z bogatim inventarjem, v bolj slovenskem okrožju Trsta s prostornim skladiščem za vino, se prodaja radi bolezni. Pogoji dobri. Na sloj Via Molingrande 40, gostilna. 1097

TRGOVINA jestvin in kolonialnega blaga obstoja 40 let, se prodaja radi drugih obvez. Muran Josip, Via Commerciale 33. 1098

UCENEC za trgovino jestvin se išče. Črne Alojz, Trst, via Giulia 84. 1099

TRI ali štiri čevljarke pomočnike, dobro izveštane, sprejme takoj v službo Pahor Viktor v Postojni. 1100

VODA »DELL'ALABARDA« PROTI IZPADANJU LASI. Vsebuje kisin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prhljaju in za ojačanje korenin. Steklenica po L. 6 se dobiva samo v lekarni »Castellanovalich«, Trst, Via Giuliani 42. 1044

CEVLJARSKI vajenec in poldelavec z dežele, se sprejmeta v Via Udine 65, Kosic. 1050

HIŠNA SE IŠČE za takojšen nastop. Judovska bolnica, Trst, via Cologna Scoglietto 2. 1093

SIR, ovčji, pomladni, v pinjah, ima na prodaj Rafael Zimic, stara trgovina s sirom, Deskle. 1095

BABICA, avtorizirana, diplomirana, sprejema noseče. Adele Amerschitz-Sbaizer, Farneto 10 (podaljšana Ginnastica), lastna vila, tel. 20-64. 1070

PRSNI SIRUP priporočljiv proti kroničnemu kašlju in bronhialnim afekcijam. Steklenica za odrasle L. 7.50, za otroke L. 5.—. Dobiva se samo v lekarni Castellanovalich, Trst, Via Giuliani 42. 1069

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, Via Giulia 29. 1096

GLYKOL je pravi dobrotnik vseh onih ki trpijo na živčni oslabelosti, glavobolu, pomanjkanju slasi. Glykol je splošen in energičen obnovitelj. Prodaja se v lekarni Castellanovalich, Trst Via Giuliani 42. 1068

G. DOLLINAR, Trst, Via Ugo Polonio št. 5 (prej Via Bacchi) Telefon 27-81, uvoz-izvoz. Velika zaloga papirja za zavijanje, pisalnica i. t. d., papirnatih vrečic ter valčkov raznih velikosti lastnega izdelka. 1017

Posojilnica v Podbrdu

reg. zadruga z neom. zavezo vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo dne 18. julija 1926, ob 15. uri v uradnih prostorih

s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelnika in nadzornišva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1925.
4. Volitev načelnika in nadzornišva.
5. Slučajnosti.

Ako bi bil občni zbor nesklepčen se bo vršil pol ure kasneje drugi, ki bo sklepal veljavno ne glede na število navzočih članov. (772)

JAKOB BEVC

urarna in zlatarna

Trst, Campo S. Giacomo 5

Zlate kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah
Krone plačuje višje kot vsi drugi.
Zaloga raznovrstnih ur in zlatenine. (714)

KRONE

plačuje po L. 2.35
zlatarna STERMIN - Trst
Via Mazzini 43 770

Zobozdravnik

Dr. Sardoč D.

ordinira v TRSTU

Via M. R. Imbriani 16, I. (prej Via S. Giovanni)

od 9-12 in od 5-7 755

GIUSEPPE SPECHAR

Via S. Caterina 7 - TRST - Piazza Mazzini

Zaloga tu in inozemskega blaga za moške in ženske obleke. Specijaliteta angleškega in češkega blaga. — Modro in črno sukno za plašče. Bogata izbira izgotovljenih paletot, površnikov, hlač in plaščev. Dežni plašči, jope alpago, platnene obleke in telovniki fantazija.

SPREJEMAJO SE NAROČILA PO MERI
Konkurenčne cene! 746 Konkurenčne cene!

Telefon št. 16

Ustanovljena l. 1899.

Poštni ček. 10.533

Mestna Hranilnica Ljubljanska

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

LJUBLJANA — Prešernova ulica — LJUBLJANA

Stanje vložnega denarja:

nad 200 milijonov dinarjev nad 800 milijonov kron

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tek. računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Uprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen. 253

Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

Predno kaj nakupite, obiščite

Veliko skladišče pohištva

trdka

ALESSANDRO LEVI MINZI

Via Rattori št. 1 — Via Maicanton št. 7-13

Spalne sobe, obedne sobe, posamezni kosi pohištva v veliki izbiri.

TISKARNA „EDINOST“ TRSTU

Izvršuje vsa tiskarska dela v najmodernejšem stilu kakor tudi v večbarvnem tisku. Razpolaga z najmodernejšimi stroji, črkami, Lynotype, stereotipijo ter rotacijskim strojem. Vsa naročila se izvršujejo točno in po zmernih cenah.

Ulica S. Francesco d'Assisi 20

IZŠEL JE: Roman v treh delih

MOČ PRETEKLOSTI

Spisala V. J. Križanovska.
iz ruščine prevedel IVAN VOJK.

Cena L. 6.—, po pošti priporočeno L. 7.40. V inozemstvo L. 8.40 proti vnaprej poslanemu znesku. — Roman je izdal iz založila Tiskarna Edinost. — Prodaja: Tiskarna Edinost v Trstu, Via S. Francesco 20/L. — Knjigarna J. Štoka, Via Milano 37 in žen. dobr. združenje v Trstu, Nar. Knjigarna, Gorica, Carducci 7. — Kralj Josip, Postojna.

Vezano v originalne platnice (cena L. 10.—) se dobi v knjigarni STOKA.

VOZNI RED

CENTRALNA POSTAJA

TRST - TRZIC - CERVINJAN - BENETKE

Odhodi: 5.30; 6.10; 8.05; 10.05; 13.30; 14.55; 17.—

18.—; 18.15; 19.30; 23.45.

Dohodi: 5.30; 8.10; 10.—; 11.05; 13.10; 14.15; 17.—; 18.25; 20.35; 23.25; 23.50.

TRST - GORICA - KORMIN - VIDEM

Odhodi: 5.40; 6.25; 7.10; 8.20; 12.45; 15.35; 17.30; 19.55.

Dohodi: 7.53; 8.55; 11.50; 14.35; 18.—; 19.—; 20.—; 22.55.

TRST - NABREZINA - SV. PETER - POSTOJNA

Odhodi: 1.—; 5.05; 7.—; 9.25; 11.30; 14.45; 16.30; 18.40; 19.45; 20.20; 21.05.

Dohodi: 4.—; 7.—; 7.35; 8.30; 9.15; 11.25; 12.35; 16.42; 18.43; 20.45; 21.35; 23.10.

DRŽAVNI KOLODVOR

TRST - BUJE - POREČ

Odhodi: 5.—; 10.—; 13.55; 18.25.

Dohodi: 7.50; 12.15; 18.10; 21.15.

TRST - GORICA - PODBRDO

Odhodi: 6.10; 6.50; 12.—; 17.35; 18.35.

Dohodi: 7.37; 11.51; 15.35; 21.25; 22.40.

TRST - HERPELJE - PULA

Odhodi: 5.20; 11.55; 12.30; 19.05.

Dohodi: 7.32; 9.50; 16.04; 21.32.

Županstvo Trnovo pri Gorici

(Prebivalcev 1488)

Do 20. julija 1926. je razpisana služba tajnika z letno plačo L. 7200 všteti postavne odbitke. — Zahteva se tajniški diplom. Dokumenti običajni. Pripustitvena taksa L. 50. (726)

TRNOVO, dne 20. junija 1926.

Tajnik: Zorko Leban Župan: J. Rijavec

KRONE po 2.30

plačuje

ALOJZIJ POVH, Piazza Garibaldi 2
prvo nadstropje

Pazite na naslov! Pazite na naslov!

ZDRAVNIK

Dr. Fran Korsano

748 sprejema od 12 do 1

in od 5 do 7

Via S. Lazzaro št. 17 I. n.

KRONE

po L. 2.30 komad

Zlato, briljante, platina, 20-kronske zlate komade

kupuje in plačuje po najvišjih cenah

Albert Povh — urarna

Trst, Via Mazzini 46 766

Priporočljive tvrdke

„Adria čevlji“

trgovina

GORICA — Corso Verdi 32

Posebnost: Velika zaloga raznih čevljev za sport

Narodna tiskarna združena s knjigovoznico

GORICA — Via C. Favetti 9.

Narodna knjigarna združena s papirnico

GORICA — Via G. Carducci 7.

BREŠČAK ANTON

Zaloga in tovarna pohištva

GORICA — Via G. Carducci 14.

Brata CEJ

slikarja

GORICA — Via Ascoli 5.

KRUŠIČ in SIN

krojaška mojstra

GORICA — Corso Emanuele III. 37.

KERŠEVANI JOSIP

Dvokolesa, šivalni stroji, puške

GORICA — Piazza Cavour 9.

JAKOB BRATUŽ

pekarna in slaščičarna

GORICA — ul. Mamelli